

2117.550
T1124-41
ร.อ.

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในวิทยาลัยครู

ปริญญาโท

ของ

กนกพร ทองสวดแสง

171558

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดวงหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กรกฎาคม 2532

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

171558

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานินนัยฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

(ผศ.ทวีสิทธิ์ ลิขธิกร)

..... กรรมการ

(ดร.กาญจนา รุ่งตราเมท)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผศ.ทวีสิทธิ์ ลิขธิกร)

..... กรรมการ

(ดร.กาญจนา รุ่งตราเมท)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.บุญชู ศรีมุสิกโพธิ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้ปฏิญานินนัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ประกาศคุณภาพ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี โดยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิสิทธิ์ สิทธิกร และอาจารย์ ดร.กาญจนา รุ่งตรานนท์ ประธานและกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไขปริญญานิพนธ์มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณหัวหน้าภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพวิทยาลัยครุนครสวรรค์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยรำไพพรรณี วิทยาลัยครุนครปฐม และวิทยาลัยครูสงขลา ที่กรุณาให้ความร่วมมือ และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมนึก ภัททิยชนี อาจารย์สหัส หาญสินธุ์ อาจารย์รุ่งนภา สุขมาก อาจารย์สันที อาบัวรัตน์ และคุณจินดา ศรีประเสริฐ ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์ เรื่องนี้มาโดยตลอด

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ ผู้ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและส่งเสริมให้ข้าพเจ้าได้ับการศึกษา มาจนถึงระดับนี้ ตลอดจนเฝ้าดูความสำเร็จของข้าพเจ้าด้วยความอดทนและยินดียิ่ง

กนกพร พลองสวดแสง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
คำนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	9
แนวคิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนสุขศึกษา.....	9
เครื่องมือสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอน.....	16
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	16
งานวิจัยในประเทศไทย.....	17
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	23
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	27
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	27
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	28
ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
เกณฑ์การให้คะแนน.....	31
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	31

บทที่	หน้า
วิธีจัดการกับข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	60
บทย่อ.....	60
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สรุปผลการค้นคว้า.....	62
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	68
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	68
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	74
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	81

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา จำแนกตามวิทยาลัยครู.....	24
2 จำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ	25
3 จำนวนนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา ชั้นปีที่ 4 (ปีการศึกษา 2531) จำแนกตามวิทยาลัยครู.....	26
4 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามจากนักศึกษา จำแนกตามวิทยาลัยครู.....	26
5 จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายวิชาและวิทยาลัยครู.....	32
6 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ชาย จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยและอันดับที่.....	40
7 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์หญิง จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยและอันดับที่.....	41
8 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย และอันดับที่.....	42
9 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย และอันดับที่.....	43
10 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ศึกษาสุขศึกษามาเป็นวิชาเอก จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย และอันดับที่.....	44
11 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ศึกษาพลศึกษามาเป็นวิชาเอก จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย และอันดับที่.....	45
12 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกอื่น ๆ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย และอันดับที่.....	46
13 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 6-10 ปี จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยและอันดับที่.....	47
14 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-15 ปี จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยและอันดับที่.....	48

15	พฤติกรรมกาการสอนของอาจารย์ที่มีประสพการณการสอน 16 ปขึ้นไป จําแนกตาม คะแนนเฉลี่ยและอันดับที่.....	49
16	ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมกาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอก สุขศึกษาระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง.....	50
17	ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมกาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอก สุขศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี.....	52
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการประเมินพฤติกรรมกาการสอนของ อาจารย์จําแนกตามสาขาวิชาเอกที่อาจารย์ได้ศึกษามา.....	54
19	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกาสอน จําแนกตามสาขาวิชาเอกที่อาจารย์ได้ศึกษามาเป็นรายคู่.....	56
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการประเมินพฤติกรรมกาการสอนของ อาจารย์จําแนกตามประสพการณการสอน.....	57
21	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกาสอน จําแนกตามประสพการณการสอนเป็นรายคู่.....	59

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาประเทศเพื่อให้เกิดความมั่นคง และก้าวหน้าไปสู่ความเจริญในด้านต่าง ๆ นั้น "การศึกษา" นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในที่นี้ก็คือ "ครู" เพราะ "ครู เป็นผู้อบรมสั่งสอนสร้างนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน" (บุญถิ่น อัตถากร. 2513 : 10) ถ้าครูมีคุณภาพ ไม่ดีพอ แม้จะมีตำราหรืออุปกรณ์การสอนที่ดีเพียงใด นักเรียนก็ศึกษาเล่าเรียนไม่ได้ดี เป็นผลทำให้ได้นักเรียนที่ด้อยคุณภาพซึ่งเป็นผลเสียต่อการพัฒนาประเทศ ทุกคนถือว่าครูคือแม่พิมพ์ของชาติ ครูมีคุณลักษณะอย่างไร เด็กจะมีลักษณะอย่างใด ประเทศชาติจึงต้องการครูที่มีคุณภาพอย่างยิ่ง (บุญแสงศักดิ์. 2513 : 12)

สถาบันการฝึกหัดครูเป็นสถาบันหนึ่งที่เป็นแหล่งผลิตครู ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคตจึงเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่ง ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของ คอตเตอเรล (Cottrel. 1959 : 12) ที่ว่า "สถาบันฝึกหัดครูเป็นสถาบันที่มีความสำคัญมาก เพราะ เป็นแหล่งผลิตครูซึ่งเป็นเสมือนกระดูกงูของกระบวนการจัดการศึกษาทั้งหมดของชาติ ถ้าครูดีจะมีผลไปถึงการศึกษาที่ดีของเยาวชน ถ้าครูขาดสมรรถภาพก็จะมีผลให้เยาวชนไม่มีสมรรถภาพไปด้วย ดังนั้นสถาบันนี้จึง "ต้องทำให้ผู้เรียน และอาจารย์เข้าใจว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูนั้น คือ ครูของครู" (บุญใหญ่ สาทร. 2518 : 38)

สำหรับหน้าที่และความรับผิดชอบของกรมการฝึกหัดครู และวิทยาลัยครู มีหน้าที่หลักตามระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน 4 ประการ (กรมการฝึกหัดครู. 2524 : 11) คือ

1. ทำหน้าที่ผลิตครูให้โรงเรียนและสถานศึกษาทั่วราชอาณาจักร
2. อบรมครูที่ขาดวิทยฐานะทางครู

3. ส่งเสริมอบรมครูประจำการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ

4. ทำการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการฝึกหัดครู ตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวง

ศึกษาธิการ

การฝึกหัดครูจึงเป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างครูให้สามารถปฏิบัติตน และทำหน้าที่เป็นผู้ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาโดยรอบด้านขึ้นในตัวผู้เรียน เป็นผู้มีความรู้ จริยธรรมในระดับที่วิญญาณจะพึงปฏิบัติได้ และมีลักษณะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทั้งในแง่บุคลิกลักษณะทั่วไป ความสัมพันธ์ต่อศิษย์ บทบาทต่อสังคม (กรมการฝึกหัดครู. 2520 : 12)

ในแง่ของความเป็นจริงวิทยาลัยครูทุกแห่งมักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการผลิตครู คือ "มุ่งปริมาณมากกว่าคุณภาพ" (ทองอินทร์ วงศ์โสธร. 2521 : 24) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน วิทยาลัยครูหลายแห่งได้เปิดหลักสูตรมากสาขาวิชา "ลักษณะเช่นนี้ทั้งข้อดี และข้อที่น่าเป็นห่วง กล่าวคือ การเปิดมากสาขาวิชา แสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นของแต่ละสถาบัน ที่จะขยายวงวิชาการของตนออกไปให้มากที่สุด และทำให้เกิดการแข่งขันกันระหว่างสถาบัน อันจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ แต่ถ้าจะหันมามองในแง่การลงทุน การศึกษาซึ่งต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ ก็น่าเป็นห่วงว่าแม้จะวางหลักสูตรไว้ดีเพียงไร มาตรฐานความรู้ของผู้สำเร็จอาจลดต่ำกว่าที่ควร" (ชูพันธ์ สมเกื้อ. 2521 : 18)

"วิชาสุขศึกษา" เป็นสาขาวิชาเอกสาขาหนึ่งในสถาบันการฝึกหัดครู สาขาวิชานี้ได้เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อที่จะผลิตครูสุขศึกษาออกไปสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ และยังเป็นภาระสนับสนุนนโยบายงานสาธารณสุขสายการศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของงานสุขศึกษาในสถานศึกษาไว้ดังนี้ "การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนอาชีวศึกษานั้น โรงเรียนควรจัดให้มีครูพิเศษสำหรับสอนวิชาสุขศึกษา โดยครูผู้นั้นควรจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาสุขศึกษา โดยเฉพาะ โรงเรียนควรจัดให้มีครูจบ ป.กศ.สูง ทางสุขศึกษา สอนวิชาสุขศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และจัดให้มีครูจบปริญญาตรีทางสุขศึกษาสอนวิชาสุขศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" (คณะกรรมการสุขศึกษาสายการศึกษาในคณะกรรมการสุขศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 3-4) อีกทั้งยัง

เป็นการ "ปฏิญญาด้านการสาธารณสุขแห่งชาติ" อันเป็นผลทำให้ประชาชนในชาติมีสุขภาพดี และจากการประชุมซึ่งองค์การอนามัยโลก (World Health Organization) จัดขึ้นที่ประเทศรัสเซียได้กำหนดเป็นเป้าหมายว่า ทุกคนจะมีสุขภาพดีทั่วหน้าในปี ค.ศ. 2000 (Health for all by the year 2000) ซึ่งมีเป้าหมายด้านสุขศึกษารวมอยู่ด้วย

เป็นที่ยอมรับว่าวิชาสุขศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของผู้เรียน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ดังปรากฏในประวัติของหลักสูตรวิชาสุขศึกษาว่า "การจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาได้มีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2453 หลักสูตรประโยคมูลศึกษา ได้กำหนดให้เรียนเรื่องการรักษาตัวเป็นวิชาบังคับที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน" (สุชาติ โสภประยูร. 2520 : 45) แต่จากอดีตที่ผ่านมาการเรียนการสอนสุขศึกษายังไม่ได้ผลดี ผู้เรียนส่วนมากไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษา และต่างพากันคิดว่าเป็นวิชาที่ง่าย และได้ปฏิบัติอยู่แล้วเป็นประจำทำให้ขาดความเอาใจใส่ในการเรียน ผลที่ได้ก็คือ ผู้เรียนไม่เข้าใจและเห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษา จึงทำให้ละเลย และขาดการฝึกปฏิบัติทางด้านสุขภาพ จึงเป็นผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา (ชวลิต พุททวงศ์. 2528 : 28 ; อ้างอิงมาจากสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งชาติ การสัมมนาระดับชาติครั้งที่ 2. 2522 : 41)

การจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษายังพบปัญหาอยู่มาก ดังที่ ปราณี สวัสดิ์ (2525 : 3) พบว่า "วิชาสุขศึกษาเป็นวิชาที่น่าเบื่อ ผู้เรียนเองก็ไม่ค่อยสนใจเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีสอนของครู ตลอดจนความสนใจและแรงจูงใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชาสุขศึกษาไม่เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศในการเรียนการสอนเท่าที่ควร อีกทั้งความล้มเหลวของงานสุขศึกษาในโรงเรียน เนื่องมาจากผู้สอนไม่มีวิธีการสุขศึกษาหรือไม่ได้รับการฝึกฝนอบรมสำหรับทำการสอนวิชาสุขศึกษาโดยตรง ทำให้ไม่มีความรู้อย่างแท้จริง ไม่เห็นคุณค่าของวิชาสุขศึกษาย่อมทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาสุขศึกษาได้ยาก" จึงจำเป็นต้องมีผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาสุขศึกษาสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติทางสุขภาพที่ถูกต้อง ตลอดจนอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีสุขภาพดี ดังนั้นผู้สอนวิชาสุขศึกษา จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสุขภาพให้แก่ผู้เรียน เพราะถือว่าเขาชนในวัยเรียนสามารถเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมสุขภาพได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่และผู้เรียนยังเป็นสื่อกลางที่จะถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และสุขปฏิบัติ ไปยังสมาชิกในครอบครัวและชุมชนของเขา จึงควรใช้สถานการศึกษาเป็นรูปแบบ เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัยให้แก่ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนเข้าใจวิธีการป้องกันตนเองจากโรคภัยไข้เจ็บ และรู้จักบำรุงรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

เมื่อสถานการฝึกหัดครูต้องรับภาระในการผลิตครูสุศึกษาให้ได้มาตรฐานจำเป็นต้องคำนึงถึงอาจารย์ผู้สอนเป็นสิ่งแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสอนว่า อาจารย์ได้มีการประเมินผล การสอนเพื่อปรับปรุงการสอนของอาจารย์เองหรือไม่ ส่วนวิธีการประเมินผลนั้นมีหลายวิธี เช่น จากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผลการสอบของนักศึกษาและจากตัวนักศึกษา โดยเฉพาะการประเมินจากนักศึกษานั้น "น่าสนใจที่สุดและอาจเป็นประโยชน์มากที่สุด เพราะในการเรียนการสอนนั้น บุคคลที่รู้เห็น เข้าใจ และใกล้ชิดกันอยู่ตลอดเวลา ก็คือตัวอาจารย์และนิสิตนักศึกษาเท่านั้น" (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524 : 192)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาในสถาน การฝึกหัดครู มีความสนใจที่จะศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา ใน วิทยาลัยครู ว่ามีแนวโน้มเป็นอย่างไร อันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการผลิตครูสุศึกษา แก่หน่วยงาน อื่น ๆ ที่กำลังผลิตครูประเภทเดียวกันนี้

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปริมาณการมีพฤติกรรมการสอนผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาในส่วนรวม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาเมื่อจำแนกตามเพศ
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาเมื่อจำแนกตามระดับวุฒิทางการศึกษา

4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาเมื่อจำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ได้ศึกษามา

5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาได้ทราบพฤติกรรมการสอนอันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยมุ่งศึกษาปริมาณการใช้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา
2. การวิจัยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยจำแนกตัวแปรออกเป็น เพศ วุฒิกการศึกษา สาขาวิชาเอก และประสบการณ์การสอน จากการประเมินผลของนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต
3. นักศึกษาที่เป็นผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2531 ใน วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยราไพบรณี และวิทยาลัยครูสงขลา รวม 4 แห่ง จำนวน 80 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ซึ่งได้ทำการประเมินย้อนหลังตั้งแต่เริ่มเรียนในปีที่ 1 ปีการศึกษา 2528 ถือว่าพฤติกรรมที่ประเมินได้ยังเป็นปัจจุบัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา หมายถึง อาจารย์ประจำในสถาบันการฝึกหัดครูที่สอนวิชาเอกสุขศึกษาอาจเป็นอาจารย์ในภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ หรืออาจารย์จากภาควิชาอื่น หรือเป็นอาจารย์พิเศษที่ทางวิทยาลัยครูได้จ่ายค่าตอบแทนให้

2. พฤติกรรมการสอน หมายถึง พฤติกรรมด้านต่าง ๆ ที่อาจารย์แต่ละคนแสดงออกให้ผู้เรียนวิชาเอกสุขศึกษา สังเกตได้ในขณะที่ทำการสอน สามารถวัดได้โดยวิธีจัดอันดับคุณภาพโดยการพิจารณาพฤติกรรม 9 ด้าน ดังนี้

2.1 พฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัว หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงออกมาในรูปของบุคลิกภาพของผู้สอนที่ดี ขณะที่กำลังทำการสอน เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอารมณ์ที่คง

2.2 พฤติกรรมด้านคุณภาพการพูด ภาษา และเสียง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงออกเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูด และสำเนียงในการพูดอย่างเหมาะสม ถูกต้อง ชัดเจน รวมถึงการแสดงท่าทางประกอบด้วย

2.3 พฤติกรรมด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนสามารถแสดงออกถึงความพร้อมในขณะสอน โดยสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอน การเริ่มต้นบทเรียน และการเสนอเนื้อหาในบทเรียน

2.4 พฤติกรรมด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ดึงดูดความสนใจ หรือไขว่คว้าจิตใจของผู้เรียน ให้จดจ่ออยู่ในบทเรียน และพฤติกรรมที่ส่งเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียน

2.5 พฤติกรรมด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน หมายถึง วิธีการที่ผู้สอนใช้ประเมินความก้าวหน้าและความสามารถของผู้สอนและผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมและดียิ่งขึ้น

2.6 พฤติกรรมด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการใช้สัมพันธภาพอันดีของผู้สอนต่อผู้เรียน เพื่อให้สถานการณ์และบรรยากาศในการเรียนดำเนินไปด้วยดี

2.7 พฤติกรรมด้านการกำหนดงาน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผนอย่างรอบคอบของผู้สอน ในการกำหนดงานให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน การช่วยเหลือแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จ ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งการรับผิดชอบต่อผลงาน

2.8 พฤติกรรมด้านการอภิปราย หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงออกเกี่ยวกับการอภิปรายในห้องเรียน เช่น การกำหนดหัวข้ออภิปราย การแนะแนวทางอภิปราย

2.9 พฤติกรรมด้านทักษะทางอาชีพ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงออกให้ผู้เรียนได้เห็นถึงทักษะทางการสอนสุศึกษา เช่น การใช้วิธีสอนได้อย่างเหมาะสม การใช้วิธีสอนได้หลายวิธี

3. วุฒิทางการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี และ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

4. สาขาวิชาเอก หมายถึง สาขาวิชาที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาได้ศึกษามาเป็นวิชาเอก แบ่งออกเป็น 3 สาขา คือ สุศึกษา พลศึกษา และอื่น ๆ

5. ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา หมายถึง ระยะเวลาที่ทำการสอนรายวิชาเอกสุศึกษา ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาแก่นักศึกษาในวิทยาลัยครู

6. รายวิชาที่นักศึกษาประเมินพฤติกรรมการสอนนั้น เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตที่นักศึกษาเคยเรียนมาแล้ว โดยมีวิชาต่าง ๆ ดังนี้

- สุข 111 กายวิภาคและสรีรวิทยาของมนุษย์ 1
- สุข 121 สุขภาพส่วนบุคคล
- สุข 141 จุลชีววิทยาและปรสิตวิทยา
- สุข 151 การบริการทางการแพทย์เบื้องต้น
- สุข 161 การบริหารงานสาธารณสุขเบื้องต้น
- สุข 171 หลักการสุศึกษาและการสื่อสารขั้นพื้นฐาน
- สุข 221 สุขภาพสิ่งแวดล้อม
- สุข 241 โรคและการป้องกัน
- สุข 251 อนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว

- สุข 271 สุขศึกษาในชุมชนและในโรงเรียน
- สุข 311 กายวิภาคและสรีรวิทยาของมนุษย์ 2
- สุข 321 สุขภาพจิต
- สุข 322 สุขภาพผู้บริโภคร
- สุข 331 โภชนาการสาธารณสุข
- สุข 341 ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ
- สุข 351 เภยบาล
- สุข 371 เทคโนโลยีทางสุขศึกษา
- สุข 421 สุขภาพและสวัสดิภาพในการประกอบอาชีพ
- สุข 461 ชีวสถิติสาธารณสุข
- สุข 471 ประชากรศาสตร์
- สุข 472 แพศศึกษาและสุขภาพในครอบครัว

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การสอนเป็นงานหลักของสถาบันการศึกษา และเป็นงานที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา ตามหลักสูตรนั้น ๆ ในบรรดาผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่ว่า ผู้บริหาร ครูหรืออาจารย์ ผู้ทำหน้าที่สอนเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงและมากที่สุดกับผู้เรียน เป็นที่ยอมรับกันว่าคุณลักษณะบางประการและสมรรถภาพในการสอนของครูอาจารย์จะส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียน

ในด้านการเรียนการสอน วิชัย ดิสสระ (2519 : 165) กล่าวไว้ในรายงานสรุปผลการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าตัวแปรที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ สมรรถภาพการสอนของอาจารย์

การสอนสุขศึกษาเป็นงานที่สำคัญ ของการดำเนินงานสุขภาพในสถาบันการศึกษาที่นักเรียนจะมีสุขภาพดีได้นั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงรักษาตัวเอง เพื่อให้มีสุขภาพดีและอยู่ในสังคมได้ดี ตลอดจนมีความเข้าใจพอที่จะมองเห็นประโยชน์ของการมีสุขภาพดี โดยนำความรู้ความเข้าใจนั้นไปปฏิบัติจนกลายเป็นสุขนิสัยขึ้นในตัวเอง (ชาลิต พุททวงศ์. 2528 : 28)

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสุขศึกษา

1. การสอนสุขศึกษา หมายถึง โครงการซึ่งได้วางแผนและจัดการอย่างเป็นขั้นตอนในการที่จะจัดให้มีประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนเพื่อให้มีผลต่อทัศนคติ การปฏิบัติ ความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัย ซึ่งทั้ง 3 อย่างนี้จะมีผลในการพัฒนาสถานะหรือสภาวะทางสุขภาพที่เหมาะสมของเอ็กต์บุคคล ครอบครัว และชุมชน (ประภาณี สุวรรณ. 2523 : 8)

2. หลักพื้นฐานในการสอนสุขศึกษา ประภาณี สุวรรณ (2523 : 83-84) ได้กล่าวไว้ดังนี้

2.1 สอนตัวนักเรียนไม่ใช่สอนหนังสือ ครูจะต้องมีเป้าหมายที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด และการปฏิบัติ และเน้นในพฤติกรรมเหล่านี้โดยการให้เด็กสามารถนำไปใช้ประโยชน์จากสิ่งที่สอนไป ไม่ควรเน้นเนื้อหา แต่ควรเน้นกระบวนการที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดความรู้สึกของผู้เรียน

2.2 นิยามและคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

2.3 ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ หรือการจัดโอกาสเพื่อการเรียนรู้หลาย ๆ อย่าง และดัดแปลงให้เหมาะสมกับความสนใจ

2.4 พยายามทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติให้สิ่งที่เรียนมีความหมายกับผู้เรียนในด้านที่เหมาะสมกับความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

2.5 ใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์และอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หนังสือ แบบเรียน และ เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

2.6 ใช้วิธีการสอนชนิดที่เรียกว่า การสอนทางอ้อมให้มาก ๆ เท่ากับการสอนที่เป็นทางการ ซึ่งวิธีการสอนทางอ้อมนี้ อาจจะเป็นการสอนตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะ เป็นสิ่งที่เสริมการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และทำให้เกิดทัศนคติที่ดีในตัวผู้เรียน และการปฏิบัติตนทางสุขภาพที่ถูกต้อง

2.7 การสอนสุขศึกษานั้นควรจะได้วางแผนอย่างรอบคอบ แต่ขณะเดียวกันแผนนั้นก็ควรจะให้ยืดหยุ่นได้ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น

3. ความคิดรวบยอดในการสอนสุขศึกษา ทวีสิทธิ์ ลิขสิทธิ์ (2531 : 316-317) ได้กล่าวถึงแนวความคิดในการสอนสุขศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทางสำคัญที่ครูและผู้บริหารโรงเรียน ได้นำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้ถูกต้องและเหมาะสม แนวความคิดดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

3.1 การสอนสุขศึกษาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันและสัมพันธ์กัน เนื่องจากสุขภาพมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและชีวิตความเป็นอยู่ของคนเราตลอดเวลา ดังนั้นเด็ก ๆ ควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิชาสุขศึกษาให้ต่อเนื่อง และสัมพันธ์กันตลอดชีวิตการเรียน ในการจัดหลักสูตรหรือ

เนื้อหาที่จะสอนก็ควรจัดหัวเรื่องในบทเรียนให้เรียงตามลำดับก่อนหลัง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีเข้าใจง่าย และสะดวกในการที่จะนำไปปฏิบัติ

3.2 การสอนสุขศึกษาจะต้องเน้นถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพครบทุก ๆ ด้านความมุ่งหมายสำคัญในการสอนสุขศึกษา คือต้องการให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพในเรื่องความรู้ เจตคติ การปฏิบัติตนและทักษะ ครูจะเน้นเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งย่อมไม่ได้

3.3 ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพราะความรู้และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในวิชาสุขศึกษาจะต้องได้มาจากการค้นคว้าทดลอง หรือวิเคราะห์วิจัยของนักการศึกษา และนักวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ

3.4 การสอนสุขศึกษาครูจะต้องเน้นเกี่ยวกับประสบการณ์ของชีวิตจริงในปัจจุบัน ซึ่งมีความหมายต่อตัวนักเรียน เมื่อนักเรียนได้เรียนแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ทันที

3.5 กิจกรรมในห้องเรียนบางอย่าง ครูควรละเว้นหรือนำไปใช้น้อยที่สุด นอกจากจะให้ประโยชน์น้อยแล้ว บางครั้งยังอาจให้โทษอีกด้วย กิจกรรมเหล่านี้ เช่น การประกวดสุขภาพในห้องเรียน การยกตัวอย่างนักเรียนในการในห้องเรียนประกอบการสอน การสอนให้เห็นสิ่งไม่ควรปฏิบัติมากกว่าสิ่งที่ควรปฏิบัติ ฯลฯ

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับสภาวะการสอน นัฒน์ สุจันงค์ (2522 : 16-21) ได้กล่าวถึงสภาวะการสอนมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาหลายประการ นอจะสรุปได้ดังนี้

4.1 ครูผู้สอนมีความสำคัญมาก ทศนคติของผู้สอน อาชีพการงาน ซึ่งส่งผลต่อความสนใจในการสอนนอกจากนี้การจูงใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา ก็เป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนั้นตัวผู้สอนจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความจริงใจ ความศรัทธา และความอดทน

4.2 ผู้เรียน ต้องคำนึงถึงภูมิหลังและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนส่วนใหญ่ วัยและความต้องการของเขาด้วย

4.3 ขบวนการสอน ประกอบด้วยหลายขั้นตอน ดังนี้

4.3.1 ขั้นเตรียมการ ผู้สอนควรเตรียมการเมื่อได้รับมอบหมายการสอน

ตลอดจนต้องเตรียมเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประโยชน์จากผู้สอนมากที่สุด

4.3.2 ขึ้นบรรยายหรือนำเสนอ การให้ข่าวซึ่งเป็นระยะที่สองของขบวนการสอนนี้อาจกระทำได้หลายวิธี การสอนจะเกิดประสิทธิภาพเต็มที่หากใช้วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ หลาย ๆ อย่าง ฉะนั้นผู้สอนควรมีประสบการณ์ หรือคุ้นเคย และสามารถใช่วิธีการต่าง ๆ ตามความสะดวก เพื่อให้บทเรียนง่ายขึ้น และมีคุณค่าต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

4.3.3 การสอบ การสอบที่ดีและเกิดประสิทธิผลย่อมทำให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติได้ ฉะนั้นการทดสอบนักเรียนก็เช่นเดียวกับการทดสอบครูผู้สอน ย่อมนำมาพิจารณาในขบวนการสอนได้

วัตถุประสงค์ในการสอบ เพื่อทราบความเข้าใจ ทักษะ และทักษะ เป็นการวัดความก้าวหน้าในการเรียนเป็นระยะ ๆ และเป็นการประเมินผลการสอนของครูไปด้วยว่ามีอุปสรรคหรือปัญหาในการสอนหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำผลไปปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ (2519 : 39) ได้เสนอบทความเรื่องการสอนแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยอ้างถึงลักษณะการสอนที่ดีตามความคิดเห็นของผู้เรียน มีดังนี้

1. ให้คำอธิบายชัดเจนเป็นที่เข้าใจ
2. เข้าใจถึงความรู้สึกและปัญหาของนักศึกษา
3. มีความรู้ในวิชาที่สอน
4. เสนอบทเรียนเป็นไปตามลำดับขั้น
5. เตรียมการสอนดี
6. พูดดัง ฟังชัด
7. พยายามอย่างเต็มที่ที่จะให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน
8. สอนเร็วหรือช้าตามความต้องการของชั้น
9. มีอารมณ์ขัน
10. เขียนกระดานชัดเจน

กรัซ และ คอสติน (Grush and Costin. 1975 : 64) ให้ความเห็นว่า ครูที่มี

ประสิทธิภาพควรเป็นครูที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้นำที่ขยันขันแข็ง กล่าวคือ มีความสามารถ และกระตือรือร้นในการเรียนการสอน เป็นคนซื่อสัตย์สุจริตน่าไว้วางใจ รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับ นักเรียนเสมอ เป็นคนที่เข้าใจนักเรียนได้ดี ควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียนโดยการให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนถึงแจ้งวัตถุประสงค์ และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในชั้นเรียน สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ กระตุ้นให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ให้ความรู้ให้นักเรียนได้ทันต่อความรู้ใหม่ที่เปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ ตลอดจนเป็นคนมีอารมณ์ขันด้วย

อาร์มสตรอง (Armstrong. 1973 : 51-55) ได้เสนอบทความเรื่อง การประเมินผล การปฏิบัติงานของครูที่มีประสิทธิภาพไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนากทักษะในการสอนของตนเอง
3. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน
4. ประยุกต์ใช้หลักทางจิตวิทยาให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน
5. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนการสอน
6. เข้าใจและนำหลักการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน
7. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นประชาธิปไตย
8. ปรับปรุงกิจกรรมในห้องเรียนให้สอดคล้องกับสภาพสังคม
9. ปรับปรุงตนเองให้ทันเคยกับสภาพของกลุ่มนักเรียน
10. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนการสอน หรือปัญหาอื่น ๆ
11. จัดกิจกรรมและสภาพการเรียนให้ส่งเสริมลักษณะและพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

ของนักเรียน

12. ช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละคนให้ได้รับความสำเร็จ
13. พัฒนาดตนเองทางด้านความรู้และสติปัญญา
14. มีเทคนิควิธีการวัดผลที่ดี และใช้ผลจากการทดสอบในการปรับปรุงสภาพ

การเรียนการสอน

15. มีเทคนิควิธีสอนพิเศษแก่นักเรียนที่เรียนได้เร็ว
16. ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนปรับตัวได้
17. ช่วยลดความวิตกกังวลของนักเรียน
18. ติดต่อบริการกับผู้ปกครองเมื่อนักเรียนมีปัญหา
19. มีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล
20. ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดทักษะในการทำงาน
21. ได้มีการประเมินผลการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ

เครื่องมือสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน

การสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนจะช่วยให้ทราบประสิทธิภาพในการสอนของครู โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของนักเรียนเป็นเกณฑ์ เกจ (Gage. 1971 : 249) และ แพลนเดอร์ส (Flanders. 1970 : 2) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมในห้องเรียน ดังนี้

1. เพื่อให้ครูพัฒนาพฤติกรรมและสามารถควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนเองได้
2. เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการเรียนที่เกิดขึ้นในห้องเรียนกับผล

การเรียนรู้ของนักเรียน

3. เพื่อให้นักเรียนปรับตัวได้ดีขึ้น
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่สังเกตได้

เกี่ยวกับวิธีการสังเกตพฤติกรรมการสอนนี้เริ่มใช้มาประมาณ 30 ปีแล้ว (Gage. 1971 : 6) ในระยะแรก ๆ เครื่องมือสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนยังไม่สามารถวัดพฤติกรรมได้ทุก ๆ ด้าน เช่นระเบียบวิธีการสังเกตของฮอร์น (Horn) ซึ่งทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมในแผนผังโต๊ะเรียน โดยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนพฤติกรรมแต่ละประเภท ต่อมาพุกเก็ต (Puckett) ได้นำเครื่องมือของฮอร์นมาปรับปรุงให้สามารถบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนได้

ละเอียดยิ่งขึ้น ต่อมาไวท์สโตน (Wrightstone) ได้คิดสร้างรหัสสำหรับบันทึกพฤติกรรมตอบสนอง และการกระตุ้นของครู ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน (Gage. 1965 : 255)

โอเบอร์ (Ober. 1971 : 19-23) ได้อธิบาย ระเบียบการสังเกตพฤติกรรมการสอน 2 ระบบ คือ การสังเกตพฤติกรรมการสอนโดยไม่คำนึงถึงเวลา (Sign System) และการสังเกตพฤติกรรมการสอนโดยจำกัดช่วงเวลา (Category System) ไว้ว่า

1. การสังเกตพฤติกรรมการสอนโดยไม่คำนึงถึงเวลา (Sign System) ประกอบด้วยลำดับพฤติกรรมที่ผู้สังเกตบันทึกพฤติกรรมที่ปรากฏ โดยไม่คำนึงถึงเวลา

2. การสังเกตพฤติกรรมการสอนโดยจำกัดช่วงเวลา (Category System) เป็นระบบที่จำแนกพฤติกรรมออกเป็นประเภทแต่ละประเภท ใช้เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์บันทึกพฤติกรรม โดยการทำในช่วงเวลาจำกัด

แฟลนเดอร์ส (Flanders. 1970 : 13-31) ได้สร้างเครื่องมือสำหรับบันทึกพฤติกรรมของครูและนักเรียนชื่อ Flanders' Interaction Analysis Categories หรือเรียกย่อ ๆ ว่า FIAC โดยแบ่งพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของครูและนักเรียนออก ดังนี้

1. พฤติกรรมการสอนของครู

1.1 พฤติกรรมที่มีอิทธิพลโดยอ้อม

1.1.1 ครูยอมรับความรู้สึกของนักเรียน

1.1.2 ครูชมเชยหรือสนับสนุนให้กำลังใจ

1.1.3 ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน

1.1.4 ครูถามเพื่อให้ นักเรียนสนใจในบทเรียน

1.2 พฤติกรรมที่มีอิทธิพลโดยตรง

1.2.1 ครูบรรยาย

1.2.2 ครูออกคำสั่ง

1.2.3 ครูติเตียนและสั่งสอนอบรม

2. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

2.1 นักเรียนตอบรับการพูดของครู

2.2 นักเรียนพูดริเริ่ม

2.3 ความเจียบหรือสับสน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอน

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮาร์ท (Hart. 1954 : 128) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็น ของนักเรียนมัธยมปีสุดท้ายของเท็น เซาเซนต์ ไฮ สคูล (Ten Thousand High School) เกี่ยวกับครูและการสอนของครู ปรากฏผลว่าครูที่ดีควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถที่จะชักจูงใจนักเรียนให้เกิดความสนใจในวิชาที่สอน มีความฉลาดรอบรู้สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด
2. ครูต้องสนใจในตัวนักเรียนให้ความร่วมมือกับนักเรียน มีความเห็นอกเห็นใจนักเรียน
3. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
4. อธิบายได้อย่างแจ่มชัด มีวิธีสอนให้นักเรียนเข้าใจง่าย

อมิดอน และ เกียแมทธีโอ (Amidon and Giamatheo. 1967 : 186-188) ได้ตรวจสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของครูในระดับประถมศึกษาของกลุ่มครูที่สอนดีกับปานกลางซึ่งจำแนกตามมาตราส่วนประเมินค่าของครูใหญ่และศึกษานิเทศก์เป็นเกณฑ์ ใช้วิธีการสังเกตของ แฟลนเดอร์ส วิเคราะห์พฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมของครูที่สอนดีแตกต่างจากกลุ่มครูที่สอนปานกลาง กลุ่มครูที่สอนดีใช้เวลาน้อยกว่ายอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ปล่อยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และใช้คำถามชนิดปลายเปิดมากกว่า

เลห์แมน และ มีเรนส์ (Lehmann and Mehrens. 1971 : 136) ได้สรุปการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเวสเทอร์น วอชิงตัน สเตท (Western Washington State College) จำนวน 443 คน นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูในอุดมคติ ว่ามีเกณฑ์ที่สำคัญมากที่สุด 5 ประการ คือ

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางทั้งความรู้พื้นฐานและความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน
2. มีความสนใจในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง และมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าในวิชาที่สอน
3. มีความยืดหยุ่นและมีความสามารถที่จะเสนอบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และสนองความต้องการของผู้เรียน
4. เตรียมการสอนอยู่เสมอในวิชาที่ตนสอน กำหนดหัวข้อวิชาที่สอน กำหนดวัตถุประสงค์ ตลอดจนรายชื่อหนังสืออ้างอิง
5. ใช้ศัพท์ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการอธิบายอย่างชัดเจน แจ่มแจ้ง สอนโดยคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียน

งานวิจัยในประเทศไทย

นิภา เล็กบำรุง (2518 : 52) ได้สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร เกี่ยวกับการกำหนดงานให้นักเรียนและการทบทวนเมื่อจบบทเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างครูสังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสังกัดเทศบาล จำนวน 87 คน ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนและแบบสอบถามที่ปรับปรุงขึ้นเอง ผลการศึกษพบว่า

1. ครูที่มีสังกัดต่างกัน ครูที่สอนระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้วยการกำหนดงานให้นักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการสอน

ต่างก็มีพฤติกรรมการสอนด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ครูที่มีสังกัดต่างกัน ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน และครูที่สอนระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านการทบทวนเมื่อจบบทเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปีเดียวกันนี้ ชวลิต รวยอาจัน (2518 : 51-53) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในโครงการและนอกโครงการทดลอง ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านทักษะในวิชาชีพ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่สร้างขึ้นเองและแบบสอบถามการวัดทัศนคติต่อการสอน วิชาฟิสิกส์ที่สร้างขึ้นเอง โดยใช้กับครูชายและครูหญิงที่สอนวิชาฟิสิกส์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่ได้รับการอบรมการสอนจากสถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และทำการสอนตามหลักสูตรของสถาบันจำนวน 12 คน กลุ่มที่สอง ได้แก่ ครูที่ไม่ได้เข้ารับการอบรมการสอนจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และทำการสอนตามหลักสูตรเดิม ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 12 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า พฤติกรรมการสอนด้านทักษะในวิชาชีพของครูในโครงการและนอกโครงการทดลองของสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปิ่นวดี จิระนารักษ์ (2519 : 97) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยใช้วิธีสังเกตเป็นวิธีสังเกตอาจารย์ที่สอนในระดับปริญญาตรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2518 สังกัดภาควิชาต่าง ๆ 14 ภาควิชา จำนวน 112 คน นิสิตระดับปริญญาตรีทุกระดับชั้นที่เรียนรายวิชาต่าง ๆ ในแต่ละภาควิชาทั้ง 14 ภาควิชา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2518 จำนวน 950 คน ข้อมูลที่นิสิตได้สังเกตได้ ปิ่นวดี ได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. อาจารย์โดยล้วนรวมมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านเป็นปริมาณต่างกัน
2. อาจารย์ในแต่ละภาควิชามีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นิสิตชายและหญิงประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน

สมนึก ภักทิษณ์ (2519 : 70-75) ได้ศึกษาพฤติกรรมการประเมินผลในการสอน วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 41 คน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการประเมินผลในการสอน ผลการศึกษพบว่า ปริมาณของพฤติกรรม

ด้านการประเมินผลในการสอนโดยส่วนรวม และเมื่อแยกตามเพศ วุฒิ ประสบการณ์การสอน วิชาที่สอน เมื่อจำแนกเป็นพฤติกรรมพบว่า ใช้พฤติกรรมการสอนประเภทครูประเมินผล โดยใช้เทคนิค ขบวนการต่าง ๆ มากที่สุด และครูประเมินผลจากคำถามของนักเรียนประเภทความรู้ ความจำน้อยที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าใช้พฤติกรรมด้านการประเมินผล โดยวิธีถามแล้วนักเรียนตอบ พร้อมกันมากที่สุด ใช้คำถามประเภทความรู้ความจำมากเป็นอันดับรองลงมา ส่วนพฤติกรรมด้านการประเมินผลที่ใช้บ่อยที่สุด ได้แก่ ครูประเมินผลโดยการทดสอบนักเรียนในชั่วโมงที่สอน ส่วนการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการประเมินผลในการสอนเมื่อแยกตามเพศ วุฒิ และวิชาที่สอน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ พฤติกรรมด้านการประเมินผลของครูไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศ วุฒิ ประสบการณ์การสอน และวิชาที่สอน

สุชาติ ผุดผ่อง (2520 : 77) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการอภิปรายและด้านการถามตอบของครูผู้สอนของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ตัวอย่าง 21 คน ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม 2 จังหวะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพอจะสรุปได้ดังนี้ การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน ด้านการอภิปรายและด้านการถามตอบของครูผู้สอน ที่จำแนกตาม วุฒิ อายุ ประสบการณ์การสอน สภาพสมรส และสถานที่ตั้งโรงเรียนตามภาคภูมิศาสตร์ พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านการอภิปราย และด้านการถามตอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่ครูผู้สอนที่มีอายุ ประสบการณ์การสอน สภาพสมรส และสถานที่ตั้งโรงเรียนตามภาคภูมิศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านการอภิปรายและด้านการถามตอบไม่แตกต่างกัน

มโนส ภาคภูมิ (2520 : 65) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดียวกับ สุชาติ ผุดผ่อง ผลปรากฏว่า วุฒิทางการศึกษาของครู มีผลต่อพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนอายุ ประสบการณ์การสอน และสภาพสมรส ไม่มีผลต่อการมีพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

วิเชียร ประยูรชาติ (2520 : 73) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และด้านการใช้อุปกรณ์การสอน ของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ จากโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ทั่วประเทศในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ได้จำนวนตัวอย่าง 21 คน ใช้แบบพฤติกรรมการสอนที่สร้างขึ้นเอง 2 ฉบับคือ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนด้านการใช้อุปกรณ์การสอน เป็นแบบสอบถามรายการสำรวจ ชนิด 2 ตัวเลือก คือ ปฏิบัติกับไม่ปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิ อายุ และสถานที่ตั้งโรงเรียน ตามภูมิศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนแตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ การสอนและสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนทั้งสองด้านไม่แตกต่างกัน

เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา (2520 : 60-61) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอน การพูด เสียง ท่าทาง และแบบของภาษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดัดแปลงมาจาก Preliminary Classification of the Item Pool กลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ที่ทำการสอนชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2518 จำนวน 46 คน ผลปรากฏว่า ปริมาณของพฤติกรรมการสอนด้านการพูด เสียง ท่าทาง และแบบของภาษาโดยส่วนรวม และเมื่อแยกตามคณะที่สังกัดวุฒิ เพศ และประสบการณ์การสอน โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์ ใช้พฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน และอาจารย์ที่สังกัดคณะต่างกัน วุฒิต่างกัน ประสบการณ์การสอน ต่างกันจะมีพฤติกรรมการสอนด้านการพูด ภาษา และเสียง ท่าทาง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นตัวแปรเกี่ยวกับเพศ ซึ่งพบว่าอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีพฤติกรรมการสอน ด้านการพูด ภาษาและเสียง ท่าทาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูนิบลังคราม (2521 : 95) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ทุกสาขาวิชา โดยใช้แบบสอบถามของ ปิณวดี จิระนารักษ์ ให้นักศึกษาประเมินพฤติกรรมของอาจารย์ จำนวน 100 คน สรุปผลดังนี้

1. อาจารย์ในวิทยาลัยโดยส่วนรวมมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้าน เป็นปริมาณต่างกัน และส่วนมากจะมีปริมาณสูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง แสดงว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนโดยทั่วไปค่อนข้างดี

2. เมื่อแยกพิจารณาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา พบว่า ส่วนมากได้ผลสอดคล้องกับการพิจารณาเป็นส่วนใหญ่

3. นักศึกษาชายหญิงทุกระดับชั้นประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมินนั้นไม่ขึ้นอยู่กับเพศ และระดับชั้นเรียน

วรรณดี ม้าลำพอง และ ปรีชา นิลแก้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 330-331) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์วิทยาลัยครู เชียงใหม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง อาจารย์ที่สอนในระดับ ป.กศ., ป.กศ.สูง และปริญญาตรี ในภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2520 สังกัดในสาขาวิชาต่าง ๆ 12 สาขาวิชา จำนวน 136 คน โดยใช้ แบบสอบถามทั่วไปของ ปิ่นวดี จิระนรานุรักษ์ สรุปผลได้ดังนี้

1. อาจารย์ในวิทยาลัยโดยส่วนรวมมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านเป็นปริมาณ ต่างกันและส่วนมากมีปริมาณสูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง แสดงว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปค่อนข้างดี ซึ่งพฤติกรรมการสอนด้านที่ดีที่สุดคือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษา และเสียง ซึ่งพบว่ามีปริมาณใกล้เคียงกัน ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน และเมื่อแยกพิจารณาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา พบว่าส่วนใหญ่ได้ผลใกล้เคียงกับการพิจารณาเป็นส่วนใหญ่

2. วิธีสอนที่อาจารย์แทบทุกสาขาวิชาใช้มากที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมภายหลัง ซึ่งอาจารย์ส่วนมากใช้วิธีสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

3. นักศึกษาทั้งชายและหญิงทุกระดับชั้นประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมินนั้นไม่ขึ้นอยู่กับเพศและระดับชั้นเรียน

ภัทรา นิคมานนท์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 332-333) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม โดยศึกษาจากอาจารย์จำนวน 92 คน จากนักศึกษาจำนวน 847 คน โดยใช้เครื่องมือของปิ่นวดี จิระนรานุรักษ์ ได้ผลสรุปดังนี้

1. อาจารย์ทั้งวิทยาลัยมีพฤติกรรมการสอนในแต่ละด้านสูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง

2. อาจารย์ทั้งวิทยาลัยมีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวเป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียง และมีพฤติกรรมการสอนด้านแรงจูงใจ และการเสริมแรงทางการเรียนน้อยที่สุด

3. อาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา มีพฤติกรรมการสอนในแต่ละด้านสูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง เกือบทุกสาขา

4. นักศึกษาชายและหญิงประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน

กษมา สารสมุทร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 334) ได้ศึกษา พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์วิทยาลัยครูเชียงราย โดยแจกแบบสอบถามให้นักศึกษา ป.กศ. ปีที่ 1,2 และ ป.กศ.สูง ปีที่ 1 ตอบโดยสุ่มแจกให้นักศึกษาในแต่ละห้องไม่น้อยกว่า 10 คน ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์หนึ่งท่าน แล้วนำข้อมูลมาหาคะแนนเฉลี่ย หาค่าร้อยละตาม ภาควิชา หาค่าความถี่คิดเป็นร้อยละของวิธีสอนในแต่ละภาควิชา แล้วทดสอบด้วยค่าสถิติที่ (t-test) สรุปผลดังนี้

1. พฤติกรรมการสอนทั่วไปโดยส่วนรวมของอาจารย์แตกต่างกันทุกกลุ่มพฤติกรรมมี คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปานกลาง

2. พฤติกรรมการสอนที่มีปริมาณมากที่สุดของอาจารย์ในเกือบทุกสาขาวิชา คือด้าน คุณลักษณะส่วนตัว และด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ส่วนปริมาณที่น้อยที่สุดในเกือบทุกสาขาวิชาคือ ด้านการประเมินผลการสอนการเรียน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการสอนไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมด้านการกำหนดงาน ด้านการอภิปรายและด้านการถามตอบ ด้านการจูงใจและด้าน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือพฤติกรรมด้านการประเมินผล การสอนจะอยู่ในระดับใดนั้น ขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายประการด้วยกันอาทิเช่น เพศ วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์การสอน ดังกล่าว ซึ่งสามารถนำมาสรุปเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาชายและหญิงมีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีระดับวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน
3. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาเอกต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน
4. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในวิทยาลัยครู ผู้วิจัยมุ่งศึกษาอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาจากวิทยาลัยครู 4 แห่ง จำนวน 21 คน วิทยาลัยครูนครสวรรค์ 4 คน วิทยาลัยครูอุบลราชธานี 6 คน วิทยาลัยครูสงขลา 6 คน และวิทยาลัยรำไพพรรณี 5 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา จำแนกตามวิทยาลัยครู

วิทยาลัยครู	จำนวนอาจารย์ (คน)
1. นครสวรรค์	4
2. อุบลราชธานี	6
3. สงขลา	6
4. รำไพพรรณี	5
รวม	21

เมื่อแยกตามตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เพศ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชาเอก และประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา พบว่ามี อาจารย์ชาย 7 คน อาจารย์หญิง 14 คน วุฒิปริญญาตรี 8 คน สูงกว่าปริญญาตรี 13 คน สาขาวิชาเอกสุขศึกษา 8 คน พลศึกษา 6 คน สาขาวิชาเอกอื่น ๆ 7 คน ด้านประสบการณ์การสอน 1-5 ปี ไม่มี 6-10 ปี 3 คน 11-15 ปี 6 คน และ 16 ปีขึ้นไป 12 คน ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ

คุณลักษณะ	ตัวแปร	จำนวน
เพศ	ชาย	7
	หญิง	14
วุฒิทางการศึกษา	ปริญญาตรี	8
	สูงกว่าปริญญาตรี	13
สาขาวิชาเอก	สุขศึกษา	8
	พลศึกษา	6
	วิชาอื่น ๆ	7
ประสบการณ์การสอน	1-5 ปี	0
	6-10 ปี	3
	11-15 ปี	6
	16 ปีขึ้นไป	12

ในการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในวิทยาลัยครู ผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษานั้น เป็นนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 4 จำนวน 80 คน จากวิทยาลัยครูนครสวรรค์ 18 คน วิทยาลัยครูอุบลราชธานี 27 คน วิทยาลัยครูสงขลา 18 คน และวิทยาลัยรำไพพรรณี 17 คน ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา ชั้นปีที่ 4 (ปีการศึกษา 2531) จำแนกตามวิทยาลัยครู

วิทยาลัยครู	จำนวนนักศึกษา (คน)
1. นครสวรรค์	18
2. อุบลราชธานี	27
3. สงขลา	18
4. รำไพพรรณี	17
รวม	80

แบบสอบถามซึ่งนักศึกษาเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาโดยผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 450 ฉบับ หลังจากนำมาตรวจสอบแล้ว ได้คัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกไปอีก 17 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามทั้งหมด 433 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.83 ดังนั้นหน่วยของข้อมูลที่น่าไปวิเคราะห์ (Unit of Analysis) จึงเท่ากับ 433 จากวิทยาลัยครุนครสวรรค์ 105 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 24.25 วิทยาลัยครูอุบลราชธานี 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25.87 วิทยาลัยครูสงขลา 122 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 28.17 และวิทยาลัยรำไพพรรณี 94 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 24.71 ดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามจากนักศึกษา จำแนกตามวิทยาลัยครู

วิทยาลัยครู	จำนวนแบบสอบถาม	ร้อยละ
นครสวรรค์	105	24.25
อุบลราชธานี	112	25.87
สงขลา	122	28.17
รำไพพรรณี	94	21.71
รวม	433	100

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยปรับปรุงจาก แบบสอบถาม พฤติกรรมการสอนทั่วไปของปิ่นวดี จิระนราบุรุษณ์ ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ข้อมูลตอนนี้จะแบ่งให้ทราบถึงตัวแปรเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนต่าง ๆ ดังนี้

1. เพศ
2. วุฒิต่างการศึกษา
3. สาขาวิชาเอก
4. ประสบการณ์การสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ของปิ่นวดี จิระนราบุรุษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนที่ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ โดยแบ่งกลุ่มข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ออกเป็น 9 กลุ่ม คือ

- 2.1 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว
- 2.2 ด้านคุณภาพการพูดภาษาและเสียง

- 2.3 ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา
- 2.4 ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน
- 2.5 ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน
- 2.6 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
- 2.7 ด้านการกำหนดงาน
- 2.8 ด้านการอภิปราย
- 2.9 ด้านทักษะอาชีพ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาบัตรตรวจสอบเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาในวิทยาลัยครูวิชาเอกสุขศึกษา ที่ไม่ได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของเครื่องมือนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงอธิการวิทยาลัยครูนครปฐม เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการนำแบบสอบถามไปทดลองกับนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูนครปฐม ในช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 18 คน โดยให้ประเวศนฤมิตรกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาเป็นรายวิชา ตั้งแต่ที่เรียนมาในปีที่ 1 จนกระทั่งถึงขณะตอบแบบสอบถาม ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลำดับเลขที่ กลุ่มที่ 1 จำนวน 6 คน ประเมิน 5 รายวิชา กลุ่มที่ 2 จำนวน 6 คน ประเมิน 5 รายวิชา และกลุ่มที่ 3 จำนวน 6 คน ประเมิน 6 รายวิชา ให้นักศึกษาส่งตัวแทน

จับฉลากวิชาที่จะต้องประเมินพฤติกรรมการสอน ด้วยแบบสอบถาม โดยแบ่งกลุ่มวิชาตามลำดับหมายเลขประจำวิชาจากน้อยไปหามากออกเป็น 3 กลุ่ม นักศึกษากลุ่มใดจับฉลากได้กลุ่มวิชาใดก็ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชานั้น ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 93 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตอบของนักศึกษามาแล้ว ตรวจสอบให้คะแนน และหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25% ของเอ็ดเวิร์ด (Edward. 1954 : 152-154) และทดสอบค่าอำนาจจำแนกด้วยค่าสถิติที (t-test) แล้วนำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 57 ข้อ จาก 60 ข้อคำถาม

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ไปหาความเชื่อมั่น ใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach. 1970 : 161) พบว่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.98 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นสูง เป็นที่เชื่อถือได้เหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยแบบสอบถาม

2 ตอน

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน ขอให้ท่านพิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการตอบหรือข้อตกลงให้เข้าใจก่อน และขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อจะทำให้ข้อมูลชุดนี้มีความสมบูรณ์ รายวิชาที่ประเมินเป็นรายวิชาที่ท่านเรียนมาเป็นวิชาเอกบังคับเท่านั้น

รายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่เรียน

ขณะนี้กำลังประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา _____

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนวิชา ดังนี้ (หากไม่ทราบหรือไม่แน่ใจข้อใดไม่ต้องตอบข้อนั้น)

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. วุฒทางการศึกษา	☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
3. สาขาวิชาเอก	☐ สุขศึกษา	☐ บลศึกษา
	☐ อื่น ๆ	
4. ประสบการณ์การสอน	☐ 1-5 ปี	☐ 6-10 ปี
	☐ 11-15 ปี	☐ 16 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้ต่ออาจารย์ผู้สอนวิชานี้ โดยพิจารณาตั้งแต่อาจารย์เริ่มสอน จนกระทั่งจบเทเรียน อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนในแต่ละระดับและแต่ละข้อเป็นปริมาณมากน้อยอย่างไร ก็ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก
0.	พฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอน มีความเชื่อมั่นในตนเอง					/

จากตัวอย่างนี้แสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพโดยทั่วไปเชื่อมั่นในตนเองอย่างมาก

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามพฤติกรรมการสอน ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ น้อย ค่อนข้างน้อย ปานกลาง ค่อนข้างมาก มาก การให้คะแนนมีเกณฑ์ ดังนี้

ข้อความที่มีลักษณะเชิงนิมิต (Positive Statement) จะมีคะแนนดังนี้

น้อย	มีค่าคะแนน	1
ค่อนข้างน้อย	มีค่าคะแนน	2
ปานกลาง	มีค่าคะแนน	3
ค่อนข้างมาก	มีค่าคะแนน	4
มาก	มีค่าคะแนน	5

ข้อความที่มีลักษณะเชิงนิเสธ (Negative Statement) จะมีคะแนนดังนี้

น้อย	มีค่าคะแนน	5
ค่อนข้างน้อย	มีค่าคะแนน	4
ปานกลาง	มีค่าคะแนน	3
ค่อนข้างมาก	มีค่าคะแนน	2
มาก	มีค่าคะแนน	1

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงอธิการวิทยาลัยครูทั้ง 4 วิทยาลัย เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามวิทยาลัยที่กำหนด การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลาในเดือนกุมภาพันธ์ 2532 ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาภาคเรียนที่ 2 แต่การ

ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา นักศึกษาจะเป็นผู้ประเมิน โดยเริ่มต้นจากการสอนแต่ละวิชาจนกระทั่งจบภาคการศึกษา ตั้งแต่ที่เรียนมาในปีที่ 1 จนกระทั่งภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม เรียงตามลำดับเลขประจำตัว

2.2 แบ่งวิชาที่เรียนมาเป็นรายวิชาเอกบังคับ ตั้งแต่ที่เรียนมาในปีที่ 1 จนกระทั่งภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลำดับหมายเลขประจำวิชาจากน้อยไปหามาก

2.3 ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนจับสลากวิชา ที่จะต้องประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามรายวิชาต่าง ๆ ที่เรียนมา ในกลุ่มวิชาตามข้อ 2.2 ฉะนั้นนักศึกษา 1 คนจะต้องประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ อย่างน้อย 4-5 รายวิชา รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 80 คน ได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 450 ฉบับ หลังจากนั้นมาตรวจดูแล้วได้คัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกไปอีก 17 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามทั้งหมด 433 ฉบับ ดังนั้นหน่วยข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ (Unit of Analysis) จึงเท่ากับ 433 ดังรายละเอียดเกี่ยวกับนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม และรายวิชาที่วิทยาลัยครูแต่ละแห่งได้เปิดสอนไปแล้ว ดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายวิชาและวิทยาลัยครู

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนนักศึกษา				รวม
		นครสวรรค์	อุบลราชธานี	สงขลา	รำไพพรรณี	
สุข 111	กายวิภาคและสรีรวิทยา ของมนุษย์ 1	6	11	6	5	28
สุข 121	สุขภาพส่วนบุคคล	6	9	-	5	20
สุข 141	จุลชีววิทยาและปรสิตวิทยา	6	5	6	5	22
สุข 151	การบริการทางการแพทย์ เบื้องต้น	6	-	6	-	12

ตาราง 5 (ต่อ)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนนักศึกษา				รวม
		นครสวรรค์	อุบลราชธานี	สงขลา	รำไพพรรณี	
สุข 161	การบริหารงานสาธารณสุข เบื้องต้น	5	-	6	4	15
สุข 171	หลักการสุศึกษาและการ สื่อสารขั้นพื้นฐาน	6	2	6	5	19
สุข 221	สุขภาพสิ่งแวดล้อม	6	7	8	-	21
สุข 241	โรคและการป้องกัน	6	3	8	6	23
สุข 251	อนามัยแม่และเด็กและ การวางแผนครอบครัว	6	7	7	6	26
สุข 271	สุศึกษาในชุมชนและ ในโรงเรียน	6	5	6	6	23
สุข 311	กายวิภาคและสรีรวิทยา ของมนุษย์ 2	6	5	6	6	23
สุข 321	สุขภาพจิต	6	7	4	5	22
สุข 322	สุขภาพผู้บริโภค	5	7	5	5	22
สุข 331	โภชนาการสาธารณสุข	5	6	6	4	21
สุข 341	ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ	6	4	6	3	19
สุข 351	เคหะพยาบาล	-	11	6	5	22
สุข 371	เทคโนโลยีทางสุศึกษา	-	3	6	6	15
สุข 421	สุขภาพและสวัสดิภาพ ในการประกอบอาชีพ	-	3	6	6	15
สุข 461	ชีวสถิติสาธารณสุข	6	7	6	6	25

ตาราง 5 (ต่อ)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนนักศึกษา				รวม
		นครสวรรค์	อุบลราชธานี	สงขลา	รำไพพรรณี	
สุข 471	ประชากรศาสตร์	6	5	6	6	23
สุข 472	เพศศึกษาและสุขภาพ	6	5	6	0	17
ในกรอบคร่าว						
รวม		105	112	122	94	433

วิธีการกระทำกับข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐาน โดยวิธีการ ดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาทั้งหมด และคะแนนเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมทั้ง 9 ด้าน
2. นำคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาในแต่ละตัวแปรมาหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่

2.1 คะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.2 ค่าความแปรปรวน (Variance)

3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรสองกลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 และ 4 โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test)

5. เมื่อค่าสถิติเอฟ (F-test) มีนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2529 : 9/5)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความแปรปรวน โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2529 : 9/9)

$$S^2 = \frac{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Analysis) ในแบบสอบถาม และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่มในแต่ละตัวแปร ใช้สูตร เทคนิค 25% ของเอ็ดเวิร์ด (Edward. 1954 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน	ความแตกต่างระหว่างคะแนนของแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ
n_H	แทน	จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนสูง
n_L	แทน	จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนต่ำ

3. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2525 : 66)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution

MS_B แทน Mean-Square ระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน Mean-Square ภายในกลุ่ม

5. ถ้าหากผลการทดสอบสถิติค่าเอฟ (F-test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงต้องทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2525 : 172)

$$q = \sqrt{\frac{MS_W}{n}}$$

เมื่อ q แทน q-Statistic จากตาราง

MS_W แทน ค่า Mean-Square ภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในวิทยาลัยครู ผู้วิจัยศึกษาอาจารย์วิทยาลัยครู 4 วิทยาลัย จำนวน 21 คน ส่วนผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนสุขศึกษาของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษานั้น เป็นนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา สาขาวิชาการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 จำนวน 80 คน จากวิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูสงขลา และวิทยาลัยรำไพพรรณี โดยที่นักศึกษา 1 คน ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา อย่างน้อย 4-5 รายวิชา ได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 450 ฉบับ หลังจากนั้นนำมาตรวจดูแล้วได้คัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกไป 17 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามทั้งหมด 433 ฉบับ ดังนั้นหน่วยข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ (Unit of Analysis) จึงเท่ากับ 433

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 หาค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาตามตัวแปรต่าง ๆ โดยจำแนกพฤติกรรมต่าง ๆ ออกเป็น 9 ด้าน และจัดเรียงอันดับที่

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในวิทยาลัยครู

2.1 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาเพศชาย และเพศหญิง โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

2.2 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีระดับวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

2.3 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ที่ศึกษามาทางสาขาวิชาเอกสุขศึกษา พลศึกษา และวิชาเอกอื่น ๆ โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test)

2.4 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 หาค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา โดยจำแนกพฤติกรรมต่าง ๆ ออกเป็น 9 ด้าน ตามตัวแปรต่าง ๆ ดังรายละเอียดในตาราง 6-15

ตาราง 6 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ชาย จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยและอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.59	1
2. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.51	2
3. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.45	3
4. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.29	4
5. ด้านการอภิปราย	3.21	5
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.19	6
7. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.17	7
8. ด้านการกำหนดงาน	3.06	8
9. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.05	9

จากตาราง 6 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ชายแต่ละด้านมีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นอันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อยมี 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านการกำหนดงาน และด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา

ตาราง 7 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์หญิง จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยและอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.90	1
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.84	2
3. ด้านการกำหนดงาน	3.79	3
4. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.78	4
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.74	5
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.73	6
7. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.64	7
8. ด้านการอภิปราย	3.58	8
9. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.49	9

จากตาราง 7 พบว่าพฤติกรรมการสอนของอาจารย์หญิงแต่ละด้านมีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง อันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านกำหนดงาน ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา ด้านการอภิปราย และด้านทักษะทางอาชีพ

ตาราง 8 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยและอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.65	1
2. ด้านการกำหนดงาน	3.60	2
3. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.59	3
4. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.47	4
5. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.45	5
6. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.44	6
7. ด้านการอภิปราย	3.43	7
8. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.39	8
9. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.36	9

จากตาราง 8 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี แต่ละด้านมีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ด้านการกำหนดงาน อันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อยมี 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการอภิปราย ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง และด้านทักษะทางอาชีพ

ตาราง 9 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิสองปริญญาตรี จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย
และอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.89	1
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.88	2
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.81	3
4. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.65	4
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.64	5
6. ด้านการกำหนดงาน	3.60	6
7. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.51	7
8. ด้านการอภิปราย	3.50	8
9. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.43	9

จากตาราง 9 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิสองปริญญาตรี แต่ละด้านมี
มีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว
เป็นอันดับ 1 ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง อันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน
กับผู้เรียน ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอนและ
เสนอเนื้อหา ด้านการอภิปราย และ ด้านทักษะทางอาชีพ

ตาราง 10 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ศึกษาสุศึกษามาเป็นวิชาเอก จำแนกตาม
คะแนนเฉลี่ยและอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.88	1
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.80	2
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.76	3
4. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.64	4
5. ด้านการกำหนดงาน	3.62	5
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.60	6
7. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.52	7
8. ด้านการอภิปราย	3.46	8
9. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.37	9

จากตาราง 10 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์สาขาวิชาเอกสุศึกษาแต่ละด้าน
มีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว
เป็นอันดับ 1 ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง อันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน
กับผู้เรียน ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอนและ
เสนอเนื้อหา ด้านการอภิปราย และ ด้านทักษะทางอาชีพ

ตาราง 11 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ศึกษาผลศึกษาเป็นวิชาเอก จำแนกตาม
คะแนนเฉลี่ยและอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.43	1
2. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.35	2
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.34	3
4. ด้านการกำหนดงาน	3.24	4
5. ด้านการอภิปราย	3.23	5
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.22	6
7. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.21	7
8. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.19	8
9. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.15	9

จากตาราง 11 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์สาขาวิชาเอกพลศึกษา แต่ละด้าน มีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน อันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง ด้านทักษะทางอาชีพ และด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา

ตาราง 12 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกอื่น ๆ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย และอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.91	1
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.89	2
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.82	3
4. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.76	4
5. ด้านการกำหนดงาน	3.74	5
6. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.72	6
7. ด้านการอธิบาย	3.64	7
8. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.61	8
9. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.58	9

จากตาราง 12 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์สาขาวิชาเอกอื่น ๆ แต่ละด้านมีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง อันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการอธิบาย ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา และ ด้านทักษะทางอาชีพ

ตาราง 13 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 6-10 ปี จำแนกตาม
คะแนนเฉลี่ยและอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.73	1
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.72	2
3. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.62	3
4. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.61	4
5. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.59	5
6. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.58	6
7. ด้านการกำหนดงาน	3.56	7
8. ด้านการอภิปราย	3.55	8
9. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.36	9

จากตาราง 13 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 6-10 ปี แต่ละด้านมีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง อันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านแรงจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการกำหนดงาน ด้านการอภิปราย และ ด้านทักษะทางอาชีพ

ตาราง 14 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-15 ปี จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยและอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	4.00	1
2. ด้านการกำหนดงาน	3.93	2
3. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.90	3
4. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.79	4
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.77	5
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.76	6
7. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.73	7
8. ด้านการอภิปราย	3.59	8
9. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.58	9

จากตาราง 14 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-15 ปี แต่ละด้านมีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ด้านการกำหนดงาน อันดับ 2 รองลงมาคือ ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนมีน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา ด้านการอภิปราย และ ด้านทักษะทางอาชีพ

ตาราง 15 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพการสอน 16 ปีขึ้นไปจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยและอันดับที่

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	คะแนนเฉลี่ย	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.76	1
2. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.72	2
3. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	3.67	3
4. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.55	4
5. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.51	5
6. ด้านการกำหนดงาน	3.44	6
7. ด้านการอภิปราย	3.41	7
8. ด้านทักษะทางอาชีพ	3.34	8
9. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	3.32	9

จากตาราง 15 พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพการสอน 16 ปีขึ้นไป แต่ละด้านมีค่าเกิน 3.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน อันดับ 2 รองลงมา คือ ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อยู่ส่ล่นน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการอภิปราย ด้านทักษะทางอาชีพ และด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา โดยจำแนกพฤติกรรมต่าง ๆ ออกเป็น 9 ด้าน ตามตัวแปรต่าง ๆ ดังรายละเอียดในตาราง 16-21

ตาราง 16 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา
ระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	ชาย	111	21.55	4.71	-3.86*
	หญิง	322	23.43	3.35	
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	ชาย	111	17.27	5.05	-3.76*
	หญิง	322	19.24	3.64	
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	ชาย	111	24.63	6.10	-2.99*
	หญิง	322	26.51	4.41	
4. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	ชาย	111	21.41	5.85	-6.73*
	หญิง	322	25.53	4.56	
5. ด้านทักษะทางอาชีพ	ชาย	111	12.71	3.30	-3.57*
	หญิง	322	13.98	3.02	
6. ด้านการกำหนดงาน	ชาย	111	21.45	5.54	-8.43*
	หญิง	322	26.52	5.22	
7. ด้านการอภิปราย	ชาย	111	25.70	6.68	-4.22*
	หญิง	322	28.67	5.37	
8. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	ชาย	111	23.09	5.56	-5.33*
	หญิง	322	26.18	4.30	
9. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	ชาย	111	19.16	5.28	-6.01*
	หญิง	322	22.43	3.81	
รวมพฤติกรรมการสอนทั้ง 9 ด้าน	ชาย	111	187.00	41.08	-5.97*
	หญิง	322	212.53	31.29	

* $p < .05$ ($t = 1.96$)

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีพฤติกรรมการสอน ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณภาพการพูด ภาษา และเสียง ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านการกำหนดงาน ด้านการอภิปราย ด้านแรงจูงใจ และการเสริมแรงทางการเรียน และด้านการประเมินผลการสอน และการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอก

สุศึกษาระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	วุฒิ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	ปริญญาตรี	123	21.90	4.47	-3.27*
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	23.37	3.46	
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	ปริญญาตรี	123	16.95	4.82	-5.16*
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	19.44	3.59	
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	ปริญญาตรี	123	24.34	5.96	-3.99*
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	26.70	4.34	
4. ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา	ปริญญาตรี	123	24.09	5.82	-0.88
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	24.62	4.99	
5. ด้านทักษะทางอาชีพ	ปริญญาตรี	123	13.45	3.30	-0.82
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	13.74	3.08	
6. ด้านการกำหนดงาน	ปริญญาตรี	123	25.17	6.09	-0.11
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	25.24	5.61	
7. ด้านการอภิปราย	ปริญญาตรี	123	27.51	6.55	-0.82
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	28.06	5.59	
8. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	ปริญญาตรี	123	25.15	5.35	-0.59
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	25.48	4.63	
9. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	ปริญญาตรี	123	20.73	5.32	-2.25*
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	21.93	4.04	
รวมพฤติกรรมการสอนทั้ง 9 ด้าน	ปริญญาตรี	123	199.33	43.62	-2.14*
	สูงกว่าปริญญาตรี	310	208.62	31.87	

* $p < .05$ ($t = 1.96$)

จากตาราง 17 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันในด้านด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และเสนอ เนื้อหา ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านการกำหนดงาน ด้านการอภิปราย และด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่อาจารย์ได้ศึกษามา

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	431.16	215.58	15.69*
	ภายในกลุ่ม	430	5909.92	13.74	
	รวม	432	6341.08		
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	ระหว่างกลุ่ม	2	566.31	283.15	17.84*
	ภายในกลุ่ม	430	6823.20	15.87	
	รวม	432	7389.51		
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	542.00	271.00	11.51*
	ภายในกลุ่ม	430	10122.48	23.54	
	รวม	432	10664.48		
4. ด้านการเตรียมการสอน และเสนอเนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	2	467.54	233.77	8.82*
	ภายในกลุ่ม	430	11402.46	26.52	
	รวม	432	11870.00		
5. ด้านทักษะทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	123.45	61.72	6.40*
	ภายในกลุ่ม	430	4149.65	9.65	
	รวม	432	4273.09		
6. ด้านการกำหนดงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	588.40	294.20	9.25*
	ภายในกลุ่ม	430	13678.87	31.81	
	รวม	432	14267.27		

ตาราง 18 (ต่อ)

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
7. ด้านการอภิปราย	ระหว่างกลุ่ม	2	506.79	253.40	7.56 *
	ภายในกลุ่ม	430	14414.69	33.52	
	รวม	432	14921.49		
8. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	311.30	155.65	6.80 *
	ภายในกลุ่ม	430	9841.74	22.89	
	รวม	432	10153.04		
9. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	483.97	241.98	12.77 *
	ภายในกลุ่ม	430	8146.11	18.94	
	รวม	432	8630.08		
รวมพฤติกรรมการสอนทั้ง 9 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	31913.25	15956.63	15.29 *
	ภายในกลุ่ม	430	448631.69	1043.33	
	รวม	432	480544.94		

* $p < .05$ ($F=3.02$)

จากตาราง 18 แสดงว่า อาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนทุก ๆ ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อศึกษารายละเอียดของอาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกสุขศึกษา พลศึกษา และวิชาเอกอื่น ๆ ว่าคู่ใดบ้างที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls) ดังแสดงผลในตาราง 19

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนพฤติกรรมการสอน จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่
อาจารย์ได้ศึกษามาเป็นรายคู่

สาขาวิชาเอก	$\bar{X}$	ผลศึกษา	สุขศึกษา	อื่น ๆ
		186.0769	207.0889	213.3007
ผลศึกษา	186.0769	-	21.0120 *	27.2238 *
สุขศึกษา	207.0889	-	-	6.2118
อื่น ๆ	213.3007	-	-	-

จากตาราง 19 พบว่า อาจารย์สาขาวิชาเอกผลศึกษา กับอาจารย์สาขาวิชาเอกสุขศึกษา มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน เช่นเดียวกับอาจารย์สาขาวิชาเอกผลศึกษากับอาจารย์สาขาวิชาเอกอื่น ๆ มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาจารย์สาขาวิชาเอกสุขศึกษากับอาจารย์สาขาวิชาเอกอื่น ๆ มีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
จำแนกตามประสิทธิภาพการสอน

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	195.04	97.52	6.82 *
	ภายในกลุ่ม	430	6146.04	14.29	
	รวม	432	6341.08		
2. ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง	ระหว่างกลุ่ม	2	105.61	52.81	3.12 *
	ภายในกลุ่ม	430	7283.90	16.94	
	รวม	432	7389.51		
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	106.87	53.44	2.18
	ภายในกลุ่ม	430	10557.61	24.55	
	รวม	432	10664.48		
4. ด้านการเตรียมการสอน และเสนอเนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	2	717.74	358.87	13.84 *
	ภายในกลุ่ม	430	11152.25	25.94	
	รวม	432	11870.00		
5. ด้านทักษะทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	73.48	36.74	3.76 *
	ภายในกลุ่ม	430	4199.61	9.77	
	รวม	432	4273.09		
6. ด้านการกำหนดงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	962.24	481.12	15.55 *
	ภายในกลุ่ม	430	13305.03	30.94	
	รวม	432	14267.27		

ตาราง 20 (ต่อ)

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
7. ด้านการอภิปราย	ระหว่างกลุ่ม	2	191.57	95.79	2.80
	ภายในกลุ่ม	430	14729.91	34.26	
	รวม	432	14921.49		
8. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	199.32	99.66	4.31*
	ภายในกลุ่ม	430	9953.72	23.15	
	รวม	432	10153.04		
9. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	180.92	90.46	4.60*
	ภายในกลุ่ม	430	8449.16	19.65	
	รวม	432	8630.08		
รวมพฤติกรรมการสอนทั้ง 9 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	13219.19	6609.59	6.08*
	ภายในกลุ่ม	430	467325.75	1086.80	
	รวม	432	480544.94		

*P < .05 (F = 3.02)

จากตาราง 20 แสดงว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง ด้านการเตรียมการสอนและเสนอเนื้อหา ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านการกำหนดงาน ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และด้านการอภิปรายไม่พบความแตกต่าง

เพื่อศึกษาผลเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 6-10 ปี 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป ว่าคู่ใดบ้างที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ในแต่ละด้านของพฤติกรรมการสอน โดยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls) ดังแสดงผลในตาราง 21

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนพฤติกรรมการสอน จำแนกตามประสบการณ์การสอนเป็นรายคู่

ประสบการณ์การสอน	$\bar{X}$	16 ปีขึ้นไป	6-10 ปี	11-15 ปี
		201.0739	205.1446	215.9833
16 ปีขึ้นไป	201.0739	-	4.0707	14.9094 *
6-10 ปี	205.1446	-	-	10.7648 *
11-15 ปี	215.9833	-	-	-

จากตาราง 21 พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 6-10 ปี กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-15 ปี มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน เช่นเดียวกับอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-15 ปี กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 16 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 6-10 ปี กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 16 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปริมาณการมีพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในส่วนรวม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศ
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา เมื่อจำแนกตามระดับวุฒิทางการศึกษา
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ได้ศึกษามา
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน

ในการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในวิทยาลัยครู ผู้วิจัยศึกษาอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา จำนวน 21 คน ผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ได้แก่ นักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษาสาขาวิชาการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 จากวิทยาลัยครูนครสวรรค์ อุบลราชธานี สงขลา และรำไพพรรณี รวมทั้งสิ้น 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการปรับปรุงแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของ ปิยะดี จิระนารักษ์ ปรินญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2519

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 หาค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาโดยจำแนกพฤติกรรมต่าง ๆ ออกเป็น 9 ด้าน ตามตัวแปรต่าง ๆ จัดเรียงอันดับที่

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาในวิทยาลัยครู

2.1 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาชายและหญิง โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

2.2 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาที่มีระดับวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

2.3 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาเอกสุศึกษา พลศึกษา และวิชาเอกอื่น ๆ โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test)

2.4 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test)

สรุปผลการค้นคว้า

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ใช้ปริมาณของพฤติกรรมการสอน ในแต่ละด้านทั้ง 9 ด้าน ด้วยค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มพฤติกรรมแต่ละด้าน ทุกด้านมีค่าเกิน 3.00 และอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษามีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวมากที่สุด
2. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่ศึกษาวิชาเอก สุขศึกษา พลศึกษา และวิชาเอกอื่น ๆ มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อศึกษาในรายละเอียด พบว่า อาจารย์ที่มีสาขาวิชาเอกพลศึกษากับสุขศึกษา และสาขาวิชาเอกพลศึกษากับสาขาวิชาเอกอื่น ๆ มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 6-10 ปี 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อศึกษาในรายละเอียด พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 11-15 ปี มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกับอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 6-10ปี และ 16 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทสรุป

1. ปริมาณการใช้พฤติกรรมการสอนทั้ง 9 ด้านของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา นิจารย์ในแต่ละตัวแปร พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษามีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มพฤติกรรมแต่ละด้านมีค่า 3.00 และพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวเป็นอันดับ 1

การที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษามีปริมาณพฤติกรรมการสอนทั้ง 9 ด้าน ด้วยค่าคะแนนเฉลี่ย สูงกว่า 3.00 อาจเนื่องมาจากอาจารย์ส่วนมากได้รับการศึกษาเกี่ยวกับวิชาการศึกษามาเป็นอย่างดีและผ่านการมีประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนมานาน จึงทำให้พฤติกรรมการสอนมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง และยังพบว่าอาจารย์ส่วนมากแสดงพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวเป็นปริมาณที่มากที่สุดนี้เพราะว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาต้องทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษาครู จึงทำให้อาจารย์มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการเป็นครูอยู่มาก วรณวดี มีลำพอง และปรีชา นิลแก้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 330-331) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์วิทยาลัยครูเชียงใหม่ พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยมีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวมากที่สุด ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีค่อนข้างน้อยคือ ด้านการอภิปราย ทั้งนี้เพราะเนื้อหาวิชาสุศึกษาส่วนมากเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนเอง ด้วยเหตุนี้อาจารย์จึงแสดงพฤติกรรมด้านการอภิปรายน้อย สำหรับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ด้านอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 ทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ปิยะดี จิระนารักษ์ (2519 : 35)

2. ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา ระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ชาย และอาจารย์หญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเกินไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงว่า เพศเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอน และพบว่าอาจารย์หญิงมีพฤติกรรมการสอนในทุก ๆ ด้าน มากกว่าอาจารย์ชาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการพูด เสียง ท่าทาง และแบบของภาษาของ เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา (2520 : 61) ที่ทำการวิจัยพฤติกรรมการสอนด้านการพูด

เสียง ท่าทางและแบบของภาษาของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางชน พบว่า อาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีพฤติกรรมแตกต่างกัน ผลการศึกษาของ สมสรร วงษ์อยู่น้อย (2518 : 48) พบว่า อาจารย์ชายและอาจารย์หญิง มีพฤติกรรมการสอนด้านการบรรยายแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากทัศนคติของนักศึกษาต่อเพศของอาจารย์แตกต่างกัน และอาจารย์หญิงส่วนมากมักยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษามากกว่าอาจารย์ชาย ผลการศึกษาของ เน้นศรี สุทธิ-สุวรรณ (2525 : 60) พบว่า อาจารย์ชายและอาจารย์หญิง มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แต่แตกต่างจากผลการวิจัยของ คณิงศักดิ์ คำแกม (2518 : 53) ที่ทำการวิจัย พฤติกรรมการสอนด้านการถามตอบและด้านทักษะทั่วไปของอาจารย์คณิตศาสตร์ ที่สอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โรงเรียนมัธยมสาธิต และโรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 21 คน พบว่าอาจารย์ชายกับอาจารย์หญิงมีพฤติกรรมการสอนด้านการถามตอบ และด้านทักษะทั่วไปไม่แตกต่างกัน

3. ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงให้เห็นว่าวุฒิทางการศึกษา เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนและพบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณภาพการพูด ภาษาและเสียง ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนมากกว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ละให้วิทยาลัยจึงควรที่จะสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ โดยอาจจะจัดให้มีการสัมมนา อบรมในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภา เล็กบำรุง (2518 : 52) ที่ทำการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครู ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร เกี่ยวกับการกำหนดงาน พบว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน ผลการวิจัยของ สุชาติ ผุดผ่อง (2520 : 77) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการอภิปราย

และด้านการถามตอบของครูผู้สอนของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของ มนัส ภาควณิ (2520 : 65) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสอนด้านแรงจูงใจและด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ พบว่า วุฒิทางการศึกษาของครูมีผลต่อพฤติกรรมการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษาของ เน้นุศรี สุทธิสุวรรณ (2525 : 62) พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อนิยามพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และเสนอเนื้อหา ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านการกำหนดงาน ด้านการอภิปราย และด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการสอนในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาจะต้องควบคุมตนเอง สามารถรับผิดชอบการเรียน การสอนและการแก้ปัญหาด้วยตนเองซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการช่วยเหลือตัวเองในอนาคต

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จำแนกตาม สาขาวิชาเอกที่อาจารย์ได้ศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกต่างกันมีพฤติกรรมการสอน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาเอกที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเอก สุขศึกษาได้ศึกษามา เป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิ่นวดี จิระนารุรักษ์ (2519 : 97) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า อาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกต่างกันมีพฤติกรรมการสอนต่างกัน และเสาวลักษณ์ สิงห์วงษา (2520 : 60) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอน การพูด เสียง ท่าทาง และแบบของภาษา พบว่าอาจารย์ที่สังกัดคณะต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน และจากการศึกษา ยังพบว่า อาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกพลศึกษากับอาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกสุขศึกษา และอาจารย์ ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกพลศึกษากับอาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกอื่น ๆ มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก อาจารย์ที่ศึกษาวิชาสุขศึกษา และอาจารย์ที่ศึกษาวิชาอื่น ๆ มาเป็นวิชาเอกนั้น ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมมาในห้องเรียนที่เหมือน ๆ กัน ซึ่งผิดกับอาจารย์ที่ศึกษาพลศึกษามาเป็นวิชาเอก ซึ่งต้องได้รับการอบรมทั้งจากในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเป็นจำนวนมาก หรืออาจกล่าวได้ว่า พลศึกษา

ต้องมีการปฏิบัติอยู่แต่ในสนามเป็นประจำ จึงทำให้มีพฤติกรรมการสอนที่แตกต่างไปจากอาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกสุศึกษา และอาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกอื่น ๆ

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 6-10 ปี เวลา 11-15 ปี และเวลา 16 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภา เล็กบำรุง (2518 : 54) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้านการกำหนดงานแตกต่างกัน และงานวิจัยของเพ็ญศรี สุทธิสุวรรณ (2525 : 61-62) พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสอนด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และด้านการอภิปราย พบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก พฤติกรรมด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นพฤติกรรมที่ไม่ต้องอาศัยเทคนิควิธีเกี่ยวกับการสอน ไม่จำเป็นต้องฝึกฝนหาความชำนาญแต่เป็นเรื่องของบุคลิกลักษณะ ลักษณะนิสัยส่วนตัว (ประสงค์ แสงแก้ว. 2518 : 57) ส่วนพฤติกรรมด้านการอภิปรายนั้น การสอนอยู่ในระดับอุดมศึกษามักจะเน้นความรู้ด้านเนื้อหาเป็นหลัก จึงทำให้พฤติกรรมการสอนในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ ผุดผ่อง (2520 : 77) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการอภิปราย และด้านการถามตอบของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านการอภิปราย และด้านการถามตอบไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษายังพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 11-15 ปี มีพฤติกรรมการสอนในด้านต่าง ๆ กันสูงกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 6-10 ปี และเวลา 16 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 6-10 ปี นั้นว่ายังมีประสบการณ์น้อย และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 16 ปีขึ้นไปอาจจะมีความเฉื่อยชาต่องานเนื่องจากได้ปฏิบัติงานมาเป็นเวลานาน ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 11-15 ปี ค่อนข้างจะมีประสบการณ์มากแล้ว และเป็นช่วงที่มีความกระตือรือร้นในด้านการ

ทำงาน ทั้งทางด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน เวลา 11-15 ปี มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 6-10 ปี และเวลา 16 ปีขึ้นไป ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับการวิจัยของ สมสรร วงษ์อยู่น้อย (2518 : 48) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการบรรยาย ของอาจารย์ที่มีจำนวนปีในการสอนมาก และอาจารย์ที่มีจำนวนปีในการสอนน้อย พบว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มแสดงพฤติกรรมการสอนด้านการบรรยายไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษามีเพียง 9 คนเท่านั้น และการสังเกตการสอนของอาจารย์ทั้ง 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ได้ข้อมูลน้อยเกินไป จึงไม่สามารถเป็นตัวแทนของพฤติกรรมในห้องเรียนได้ทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาปริมาณการใช้พฤติกรรมการสอนทั้ง 9 ด้าน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอก สุขศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์ใช้พฤติกรรมการสอนได้จะทักษะอาชีพ ค่อนข้างน้อยกว่าด้านอื่น ๆ จึง ควรที่จะได้มีการปรับปรุงการใช้พฤติกรรมในด้านนี้ เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
2. เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนในระยะเวลาแตกต่างกันทำให้พฤติกรรม การสอนแตกต่างกันด้วย ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรค้นคว้าหาประสบการณ์ทางด้านกิจกรรมการสอน เพิ่มเติมอยู่เสมอ
3. ควรนำแบบสอบถามนี้ไปใช้วิจัยพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนแตกต่าง และจะได้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนให้ดีขึ้น
4. ควรปรับปรุงเครื่องมือวิจัยนี้ไปใช้กับผู้สอนวิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็น แนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้การผลิตครูสุขศึกษาในวิทยาลัยครูมีคุณภาพ ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรเก็บข้อมูลภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในรายวิชา หลังจากที่ยกศึกษาเรียนจบไม่นานนัก เพราะจะได้ข้อมูลตรงกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นปัจจุบัน
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา กับตัวแปรอื่นด้วย เช่น สุขภาพจิตของผู้เรียน ความศรัทธาในวิชาชีพสุขศึกษา ความรับผิดชอบของ อาจารย์ผู้สอน เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวแปร ดังกล่าวอย่างไร และจะได้นำผลวิจัยไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การฝึกหัดครู, กรม. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518. กรุงเทพฯ : หน่วยงาน
นิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู, 2524.

_____. "ครูและบุคลากรทางการศึกษา," ใน เอกสารประกอบการสัมมนา ฉบับที่ 1 ณ โรงแรม
เอเซียพญา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การศึกษา," ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ. หน้า 330-334. กรุงเทพฯ :
เจริญผล, 2522.

คณิศร คำนวณ. พฤติกรรมการสอนด้านการถามตอบและด้านทักษะทั่วไป. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.

ครุศาสตร์, คณะวิชา วิทยาลัยครูนิบลสงคราม. พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์วิทยาลัยครู
นิบลสงคราม พิมพ์โลก. พิมพ์โลก : วิทยาลัยครูนิบลสงคราม, 2521. อัดสำเนา.

ชมเพลิน จันทรเรืองใหญ่. "การสอนแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา," ครุศาสตร์. 6(39) :
39 ; พฤษภาคม-มิถุนายน 2519.

ชวลิต พุทวงศ์. การบริหารโครงการสุขภาพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2528.

ชวลิต รวยอาจิน. พฤติกรรมการสอนของครูในโครงการและนอกโครงการทดลองของสถาบัน
ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านทักษะในวิชาชีพ. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

ชูชีพ สมเกื้อ. "ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรอุดมศึกษาในอนาคต," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ.
12 : 18 ; สิงหาคม 2521.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2525.

ทองอินทร์ วงศ์โสธร. "ฝึกหัดครูไทยในวันนี้และวันหน้า," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ. 12 :
24 ; สิงหาคม, 2521.

ทวีสิทธิ์ ลิขิตกร. หลักและการจัดโครงการสหภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2531.

ณัฐ แสงศักดิ์. "ครูกับเสถียรภาพของประเทศ," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ. 12 ;

กุมภาพันธ์, 2531.

นิภา เล็กบำรุง. พฤติกรรมการสอนของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร เกี่ยวกับ
การกำหนดงานให้นักเรียนทำและการทบทวนเมื่อจบบทเรียน. ปรินญาณินท์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

บุษม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : ม.ป.ท., 2529. อัดสำเนา.

บุญถิ่น อัตถากร. การเตรียมครู. พระนคร : cursa, 2513.

ประสงค์ แสงแก้ว. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูลำปาง ตามทักษะและ

ความคาดหวังของนักศึกษา. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. การสอนสุขศึกษา ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2523.

ปราณี สวัสดิ์. ประสิทธิผลการสอนวิชาสุขศึกษาของครูสุขศึกษาและครูพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.
อัดสำเนา.

ปิ่นวดี จิระเรานุกรณ์. พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

พิมพ์ สุจันงค์. สุขศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.

เพ็ญศรี สุกทิสวรรณ. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาขั้นสูงและปริญญาตรีของวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525. อัดสำเนา.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หลักและวิธีการสอนอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

วิบูลย์ สาธร. "การบริหารการฝึกหัดครู ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับใช้ทางสังคม," ใน เอกสารประชุมทางวิชาการ เรื่องการฝึกหัดครูกับการรับใช้ทางสังคม. หน้า 38 กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2518. อัดสำเนา.

มนัส ภาคภูมิ. พฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรี. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

วิชัย ดิสสระ. "การประเมินผลป้อนกลับสู่อาจารย์," ใน รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. หน้า 16 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

วิเชียร ประยูรชาติ. พฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนและด้านการใช้อุปกรณ์การสอน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

สมนึก ภัททิยชาติ. พฤติกรรมด้านการประเมินผลในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

สมสรร วงษ์อยู่น้อย. พฤติกรรมการสอนด้านการบรรยาย. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

สุขศึกษาสายการศึกษา, คณะอนุกรรมการ คณะกรรมการสุขศึกษาสายการศึกษาแห่งชาติ. มาตรฐานขั้นต่ำของงานสุขศึกษาในสถานศึกษา. ม.ป.ท., 2520. อัดสำเนา.

สุชาติ ผุดผ่อง. พฤติกรรมการสอนด้านการอภิปรายและด้านการถามตอบของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรี. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

สุชาติ โสมประยูร. การสอนสุขศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา. พฤติกรรมการสอนการพูด เสียง ท่าทาง และแบบของภาษา ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

- Amidon, Edmund and Giamatheo Michael. "The Verbal Behavior of Supervision Elementary 6 Teacher," in Interaction Analysis. p. 186 - 188. Massachusett : Addison-Wesley Publishing Company, 1967.
- Armstrong, Harold R.E. "Performance Evaluation," The National Elementary Principle. 5(2) : 51 - 55 ; February, 1973.
- Cottrel, P. Donald. Teacher Education for a Free People. New York : The American Association of College for Teacher Education. 1959.
- Cronbach, Lee Joseph. Essential of Phychological Testing. 3rd ed, New York : Harper and Row, 1970.
- Edward, Alen L. Statistical Methods of the Behavioral Science. New York : Rinhart, 1954.
- Flanders, Ned A. Analyzing Teaching Behavior. Massachusetts : Addison Wesley Publishing Company, 1970.
- Gage, N.D. "The American Pupils in Lesson Designed to Achieve Creative Response," in Handbook of Research on Teaching. p. 248 - 249. Chicago : Rand Mc Nall, 1971.
- Gage, N.L. "Paradigm for Research on Teaching," in Handbook of Research on Teaching. P. 254 - 255. Chicago : Rand Mc Nall, 1965
- Grush, T.E. and Costin Frank. "The Student as Cousumer of the Teaching Process," American Education Research Journal. 12(Winter) : 64, 1975.
- Hart, Frank W. Teacher and Teaching by Ten Thousand High School Seniors. New York : Macmillan Co., 1954.
- Lehmann, Irvin J. and Mehrens William. Educational Research Reading in Focus. New York : Holt Renchart and Wins Ton, 1971.
- Ober, Richard L.,Errest L.Denthey and Edith Niller. Systematic Observation of Teaching. New Jersey : Prentice-hall Inc., 1971.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน ขอให้ท่านพิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการตอบ หรือข้อตกลงให้เข้าใจก่อน และขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อจะทำให้ข้อมูลชุดนี้มีความสมบูรณ์ รายวิชาที่ประเมินเป็นรายวิชาที่ท่านเรียนมาเป็นวิชาเอกบังคับเท่านั้น

รายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่เรียน

ขณะนี้ท่านกำลังประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา _____

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนวิชา ดังนี้ (หากไม่ทราบหรือไม่แน่ใจข้อใดไม่ต้องตอบข้อให้)

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. วุฒิกทางการศึกษา	☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
3. สาขาวิชาเอก	☐ สุขศึกษา	☐ พลศึกษา
	☐ อื่น ๆ	
4. ประสบการณ์การสอน	☐ 1-5 ปี	☐ 6-10 ปี
	☐ 11-15 ปี	☐ 16 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนวิชานี้ โดยพิจารณาตั้งแต่อาจารย์เริ่มสอน จนกระทั่งจบบทเรียน อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนในแต่ละระดับ และแต่ละข้อเป็นปริมาณมากน้อยอย่างไร ก็ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก
0.	พฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอน มีความเชื่อมั่นในตนเอง					/

จากตัวอย่างนี้แสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพโดยทั่วไปเชื่อมั่นในตนเองอย่างมาก

ข้อที่	ข้อความ	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก
	พฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัวของอาจารย์					
1.	มีความร่าเริงแจ่มใส					
2.	มีความยุติธรรม					
3.	มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง					
4.	มีความสนใจผู้เรียนโดยทั่วถึง					
5.	เข้าสอนและออกจากห้องสอนตรงเวลา					
6.	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างฉับไว					
	พฤติกรรมด้านคุณภาพการพูด ภาษา และเสียงของอาจารย์					
7.	การออกเสียงชัดเจน					
8.	ใช้ภาษาที่ฟังเข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ					
9.	ใช้ภาษาพูดที่เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียน					

ข้อที่	ข้อความ	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก
10.	ใช้คำพูดชวนให้ผู้เรียนติดตามบทเรียน					
11.	ใช้ท่าทางประกอบขณะพูดได้อย่างเหมาะสม พฤติกรรมด้านการเตรียมการสอน และ เสนอเนื้อหาของอาจารย์					
12.	เริ่มต้นนำเข้าสู่บทเรียนอย่างเหมาะสม					
13.	อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้อย่างกว้างขวาง					
14.	เลือกใช้กิจกรรมการสอนและวิธีสอนเหมาะสม กับระดับของผู้เรียน					
15.	ทบทวนเนื้อหาที่เรียนเก่ามาหรือวางพื้นฐาน ความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป					
16.	สอนเนื้อหาติดต่อกันเป็นลำดับ ทำให้ง่าย ต่อการเรียนรู้					
17.	เน้นเนื้อหาสาระที่สำคัญ					
18.	พยายามสัมพันธ์บทเรียนกับชีวิตประจำวัน พฤติกรรมด้านแรงจูงใจและการเสริมแรง ทางการเรียนของอาจารย์					
19.	ชมเชย สันนิษฐาน ให้กำลังใจแก่ผู้เรียน					
20.	ติเตียนเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงตัวเอง					
21.	รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน					
22.	นำผลงานและความคิดเห็นของผู้เรียนมา สัมพันธ์กับการเรียนการสอนในชั้น					

ข้อที่	ข้อความ	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก
23.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งระดับความมุ่งมั่นใน การเรียนไว้ในระดับสูง					
24.	สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความร่วมมือกันโดย การทำงานเป็นกลุ่ม					
25.	ใช้ชุดทดลองและเพทูปายเพื่อเพิ่มความสนใจ แก่ผู้เรียน พฤติกรรมด้านการประเมินผลการสอน และ การเรียนของอาจารย์					
26.	มีการประเมินผลจากการซักถามหรือสังเกต ผู้เรียน					
27.	มีการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ ผู้เรียนทางด้านความรู้ ทักษะและการปฏิบัติ					
28.	มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์โดย นักศึกษาเมื่อการสอนวิชาสิ้นสุดลง					
29.	แจ้งให้ผู้เรียนรู้ผลโดยเร็วที่สุดทุกครั้งที่มี การประเมินผล พฤติกรรมด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน					
30.	ครูกับผู้เรียนทักทายสร้างความคุ้นเคยอย่าง สม่ำเสมอ					
31.	ให้โอกาสผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม ข้อสงสัย					
32.	เรียกชื่อผู้เรียนให้ตอบได้อย่างถูกต้องและทั่วถึง					

ข้อที่	ข้อความ	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก
33.	มีท่าทีความรู้สึกเป็นมิตรตลอดการสอน					
34.	เป็นที่ปรึกษาของผู้เรียนเมื่อมีปัญหาส่วนตัว					
35.	ให้การอบรมและตักเตือนในเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียน					
36.	ปลูกปลอบใจผู้เรียนให้มีความมั่นใจและ มีกำลังใจในการเรียน					
พฤติกรรมด้านการกำหนดงานของอาจารย์						
37.	อธิบายงานที่ให้อย่างชัดเจนและกำหนด ขอบเขตของงานได้อย่างเหมาะสม					
38.	กำหนดงานใหม่ให้สัมพันธ์กับงานที่ผู้เรียนเคยทำ					
39.	ชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญ ของงานที่ได้รับมอบหมาย					
40.	ให้ผู้เรียนรู้โครงการย่อย ๆ ก่อนทุกครั้ง					
41.	ให้งานที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
42.	ให้งานที่มีลักษณะเร้าความอยากรู้อยากทำ					
43.	มีการติดต่อและซักถามความก้าวหน้างาน ที่มอบหมายไป					
44.	ตรวจผลงานทุกครั้งที่มีมอบหมายให้ผู้เรียนไปทำ					
พฤติกรรมด้านการอภิปรายของอาจารย์						
45.	ผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวข้อในการอภิปราย					
46.	ชี้แจงหัวข้ออภิปรายและเน้นให้เห็นความสำคัญ ของเรื่องที่จะอภิปราย					
47.	คอยสังเกตการอภิปรายของแต่ละกลุ่ม					

ข้อที่	ข้อความ	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก
48.	ปรึกษาหารือกับผู้เรียนในเรื่องที่จะอภิปราย					
49.	ถกเถียงกันด้วยเหตุผลกับผู้เรียนในเรื่องที่จะ อภิปราย					
50.	กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น แบบประชาธิปไตย					
51.	เพิ่มเติมความรู้ให้สมบูรณ์หรือสรุปในเรื่องที่ อภิปราย					
	พฤติกรรมด้านทักษะทางอาชีพของอาจารย์					
52.	ใช้อุปกรณ์การสอนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ของบทเรียน					
53.	สอนให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดในสิ่งที่เรียน					
54.	สอนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ					
55.	สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่าง ชัดเจนและกว้างขวาง					
56.	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อแก้ทักษะ ทางด้านสุขศึกษา					
57.	สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางสาวกนกพร ทองสอดแสง
วัน เดือน ปีเกิด	21 พฤศจิกายน 2503
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2520 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง ปีการศึกษา 2522 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (สุขศึกษา) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2525 การศึกษามัธยมศึกษา (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2532 การศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูมหาสารคาม อำเภอมือเมือง จังหวัดมหาสารคาม

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาในวิทยาลัยครู

บทคัดย่อ

ของ

กนกพร ทองสอดแสง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กรกฎาคม 2532

การศึกษาค้างนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา จากการประเมินของนักศึกษา ตามตัวแปร เพศ วุฒิ สาขาวิชาเอก และประสบการณ์การสอน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา จำนวน 80 คนซึ่งเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์จำนวน 21 คน จากวิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยรำไพพรรณี และวิทยาลัยครูนครปฐม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการปรับปรุงแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไปของ ปิ่นวดี จิระนรานุรักษ์ ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2519 แบบสอบถามมีจำนวน 57 ข้อ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบค่าสถิติ (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว แบบมี 1 ตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance)

ผลการศึกษาพบว่า

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษา ใช้ปริมาณของพฤติกรรมการสอน ในแต่ละด้านทั้ง 9 ด้าน ด้วยค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มพฤติกรรมแต่ละด้านส่วนมากมีค่าเกิน 3.00 และใช้พฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวมากที่สุด
2. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ได้ศึกษา สุขศึกษา พลศึกษา และวิชาเอกอื่น ๆ มาเป็นวิชาเอก มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อศึกษาในรายละเอียด พบว่า อาจารย์ที่ศึกษาสาขาวิชาเอกพลศึกษากับสุขศึกษา และสาขาวิชาเอกพลศึกษากับสาขาวิชาเอกอื่น ๆ มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 6-10 ปี เวลา 11-15 ปี และเวลา 16 ปี ขึ้นไป มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อศึกษาในรายละเอียด พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 11-15 ปี มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกับอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนเวลา 6-10 ปี และเวลา 16 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

TEACHING BEHAVIOR OF HEALTH EDUCATION INSTRUCTOR IN THE TEACHERS COLLEGES

AN ABSTRACT

BY

KANOKPORN TONGSODSANG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

July 1989

The purpose of this research was to compare teaching behaviors of instructors of Health Education. The sample consists of twenty one Health Education instructors from four teacher colleges namely; Nakhornsawan Teachers College, Ubolrachathanee Teachers College, Songkhla Teachers College and Rumpaipannee College. The independent variables were sex, academic degree, major field of study and year of teaching experience of the instructors. The information resources were eighty Health Education major students from the four teacher colleges. The students were in bachelor degree program.

The students were asked to evaluate teaching behaviors of their instructors. The questionnaire used in this study were developed by Pinwadee Jiranaranurug, a Master of Education degree student at Srinakharinwirot University. There were fifty seven items on the questionnaire.

The t-test and One-way Analysis of Variance were used to analyze the data. The major findings of this research were :

1. The scores of the nine teaching behaviors of Health Education instructors were different. The average scores of each group were over 3.00 and scores of professional characteristics were found to be the highest.
2. The teaching behaviors of male and female instructors were significantly different ($\alpha = 0.05$).
3. The teaching behaviors of instructor who got the bachelor degrees and those with higher degrees were significantly different ($\alpha = 0.05$).

4. The teaching behavior of instructors who majored in different subjects were significantly different ($\alpha = 0.05$). However, when studied in detail, it was found that the behaviors of Physical Education instructors and the behaviors of the Health Education instructors were significantly different. Furthermore, the behaviors of Physical Education instructors were significantly different from instructors of Other majors ($\alpha = 0.05$).

5. The teaching behaviors of instructors with different number of years of teaching experience were significantly different ($\alpha = 0.05$). The results showed that the instructors with 6 - 10 years of teaching experience and those with 11-15 years of teaching experience were significantly different. Those with more than 16 years of teaching experience were significantly different from the others.